

СОБРАНИЕ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

**ДЕЛОВНИК
НА СОБРАНИЕТО НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА**

Скопје, јули 2006 година

СОБРАНИЕ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
СЛУЖБА
НА СОБРАНИЕТО НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

ДЕЛОВНИК
НА СОБРАНИЕТО НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Тираж 300

ПРЕДГОВОР

Организацијата и функционирањето на Собранието на Република Македонија како претставнички орган на граѓаните и носител на законодавната власт во Републиката, се уредуваат со Уставот на Република Македонија и деловник.

Деловникот како основен акт за работа на Собранието, претставува нормативна претпоставка за успешно и ефикасно остварување на функциите на пратениците, на работните тела и на Собранието во целина.

Деловникот на Собранието е донесен на 16 јули 2002 година и објавен во вСлужбен весник на Република Македонија бр. 60/2002. Со овој деловник целосно и сеопфатно се утврдија правилата за работа на Собранието што одговараше на позицијата и надлежностите на Собранието на парламентарниот систем воспоставен со Уставот од 1991 година. До донесувањето на Деловникот во 2002 година, Собранието работеше врз основа на Привремениот деловник од 1991 година, одредбите од постојниот Деловник што беа во согласност со Уставот, како и со непосредна примена на одредбите од Уставот.

Деловникот е конзистентен и рационален со јасно и прецизно утврдени норми и без преземање на уставни или законски одредби, како и на одредби со општ и декларативен карактер, што обезбедува негова поедноставна примена. При неговото концепирање се имаа предвид процедуралните правила на повеќе парламенти со долгогодишна парламентарна традиција.

Во Деловникот детално се разработени и уредени прашањата што се однесуваат на начинот на работата на Собранието и неговите работни тела.

Деловникот содржи општи одредби односно начелни норми за работа на Собранието, одредби што се однесуваат на конституирањето на Собранието, правата и должностите на пратениците, на претседателот, на потпретседателите на Собранието, на генералниот секретар, седниците на Собранието, избор на Владата, избор односно именување и разрешување на носители на јавни функции и работните тела на Собранието.

Со оглед на тоа што законодавната дејност е основна дејност

на Собранието, во Деловникот детално се разработени фазите за разгледување и донесување на закони и други акти со точно утврдување на роковите за преземање на одредени дејствија.

Разработена е и постапка за измена на Уставот на Република Македонија, покренување на постапка за утврдување на одговорност на претседателот на Републиката и др.

Прецизното уредување на односите меѓу Собранието и Владата во услови на поделба на власта, има посебно значење поради што Деловникот прецизно ги уредува инструментите преку кои Собранието врши политичка контрола и надзор врз работата на Владата, како и постапката во врска со нив.

Конкретните процедурални норми во Деловникот создаваат услови, во демократска постапка, пратениците активно и креативно да се вклучат во донесување на квалитетни закони, како и во остварувањето на контролната и другите надлежности на Собранието. Но, секако овие норми заради својата природа и карактер, не се утврдени еднаш за секогаш.

Досегашната примена на Деловникот секако упатува на потребата од вградување нови процедурални правила што одговараат на европските стандарди, посебно во поглед на усогласувањето на нашето законодавство со правото на Европската унија. Секоја измена на Деловникот треба да биде насочена кон дефинирање на такви процедурални норми кои ќе бидат основ за изградба на конзистентен правен систем на Републиката со почитување на принципот на владеење на правото, правната држава и развој на парламентарната демократија.

Врз основа на членовите 61 став 2 и 66 став 4 од Уставот на Република Македонија, Собранието на Република Македонија, на седницата одржана на 15 јули 2002 година, донесе

ДЕЛОВНИК

на Собранието на Република Македонија

I. ОПШТИ ОДРЕДБИ

Член 1

Со овој деловник се уредуваат организацијата и функционирањето на Собранието на Република Македонија (во натамошниот текст: **Собрание**) и на работните тела на Собранието (во натамошниот текст: **работни тела**).

Работните тела, во согласност со одредбите на овој деловник, можат да донесуваат деловник за својата работа.

Член 2

Седниците на Собранието и на работните тела се јавни.

Собранието може да одлучи да работи без присуство на јавноста, под услови утврдени со Уставот и со овој деловник.

Работното тело може да одлучи да работи и без присуство на јавноста, со мнозинство од вкупниот број членови на работното тело.

Член 3

Во работата на Собранието службен јазик е македонскиот јазик и неговото кирилско писмо.

Пратеник кој зборува јазик различен од македонскиот јазик, а кој го зборуваат најмалку 20% од граѓаните во Република Македонија, може на седницата на Собранието и на седницата на работното тело да зборува на тој јазик.

Граѓани на други држави, кои се поканети да учествуваат во работата на Собранието или да се обратат на Собранието имаат

право да зборуваат на својот јазик.

Говорот одржан на јазик различен од македонскиот јазик, задолжително се преведува на македонски јазик.

Член 4

Собранието за сите прашања одлучува со јавно гласање.

Собранието со тајно гласање може да одлучува само за избор, именувања или разрешувања на носители на јавни и други функции, по предлог на претседателот на Собранието или на еден пратеник чие барање го поддржуваат десет пратеници.

Член 5

Собранието е во постојано заседание.

Одморот на Собранието трае од 1 до 31 август.

Претседателот на Собранието може и за време на одморот да свика седница на Собранието.

Член 6

Претседателот на Собранието, го претставува Собранието.

Член 7

Собранието има печат.

Печатот на Собранието има тркалезна форма. Во средината на печатот е грбот на Република Македонија, а околу него е натписот: вРепублика Македонија - Собрание на Република Македонија - Скопје.

Член 8

Одредбите на овој деловник соодветно се применуваат во работата на Собранието во случај на воена или вонредна состојба, ако со друг општ акт поинаку не е уредено.

II. КОНСТИТУИРАЊЕ НА СОБРАНИЕТО

1. Конститутивна седница на Собранието и верификација на ман-

датот на пратениците

Член 9

Конститутивната седница на Собранието ја свикува претседателот на Собранието од претходниот состав.

Конститутивната седница се одржува најдоцна 20 дена по одржувањето на изборите, но не подоцна од денот на истекот на мандатот на пратениците од претходниот состав.

Доколку конститутивната седница не се свика во предвидениот рок, пратениците сами се состануваат и го конституираат Собранието на 21. ден од денот на завршувањето на изборите, во 10,00 часот.

Конститутивната седница може да се одржи ако се избрани и на седницата присуствуваат мнозинството од вкупниот број пратеници.

До изборот на претседател на Собранието, со конститутивната седница претседава најстариот по години присутен пратеник.

Собранието може да се конституира ако на седницата се верифицирани мандатите на две третини од вкупниот број пратеници.

Член 10

Мандатот на пратениците, Собранието го верифицира на конститутивната седница, по предлог од Верификационата комисија.

Член 11

Верификационата комисија ја избира Собранието на конститутивната седница, по предлог од претседавачот.

Верификационата комисија се состои од претседател и четворица членови.

Член 12

Врз основа на извештајот на Државната изборна комисија за избор на секој пратеник, Верификационата комисија на Собранието му поднесува писмен извештај со предлог за верификација на мандатот на секој пратеник одделно.

Член 13

Собранието го претресува во целина извештајот на Верифик-

ационата комисија.

Ако Верификационата комисија го оспори изборот на одделен пратеник, на Собранието му предлага да ја одложи верификацијата на неговиот мандат. За секој таков предлог Собранието гласа одделно.

Член 14

Собранието може да ја одложи верификацијата на мандатот на пратеник и да заклучи Државната изборна комисија да ги изврши потребните согледувања, заради проверка на законитоста и правилноста на спроведениот избор.

Член 15

Пратеникот чија верификација на мандатот е одложена, има право да присуствува на седниците на Собранието и да учествува во работата, без право на одлучување, најдолго до два месеци. Ако по истекот на овој рок мандатот на пратеникот не се верифицира, а пратеникот е избран според мнозинскиот принцип, се распишуваат дополнителни избори.

Член 16

Верификацијата на мандатот на пратеници избрани на дополнителни избори, или кои станале пратеници од листата на кандидати за остатокот од мандатот, Собранието ја врши на првата наредна седница врз основа на извештајот на Државната изборна комисија, а по предлог од Комисијата за деловнички и мандатно-имунитетни прашања.

Член 17

Со верификацијата на мандатот, пратеникот се стекнува со права и должности утврдени со Уставот, со закон и со овој деловник.

По верификацијата на мандатот, пратеникот писмено се изјаснува за тоа на која заедница припаѓа.

Член 18

На пратеникот на кој му е верифициран мандатот му се издава легитимација.

Во легитимацијата се внесува правото на имунитет и другите

права што можат да се остварат врз основа на функцијата пратеник.

Поблиски прописи за содржината, обликот и начинот на издавање на легитимациите на пратениците, како и за евиденцијата на издадените легитимации донесува претседателот на Собранието.

За издавање на легитимациите и за евиденцијата на издадените легитимации, се грижи генералниот секретар на Собранието.

2. Избор на Комисија за прашања на изборите и именувањата

Член 19

Собранието на конститутивната седница, по предлог од најмалку десет пратеници, избира Комисија за прашања на изборите и именувањата.

Во Комисијата се обезбедува соодветна застапеност на пратениците од пратеничките групи и од независните пратеници.

3. Избор на претседател и потпретседатели на Собранието

Член 20

Собранието од редот на пратениците избира претседател и најмногу до двајца потпретседатели на Собранието, за време од четири години.

Бројот на потпретседателите го утврдува Собранието, по предлог од претседателот на Собранието. Потпретседателите се избираат од редот на различни пратенички групи.

Член 21

Кандидатот за претседател на Собранието го предлага Комисијата за прашања на изборите и именувањата на Собранието.

Кандидат за претседател на Собранието можат да предложат најмалку 20 пратеници.

Пратеник може да биде предлагач само на еден кандидат за претседател на Собранието.

Член 22

Предлозите за кандидат за претседател на Собранието се поднесуваат во писмена форма на седницата на Собранието и содржат име и презиме на кандидатот со образложение, како и имињата и презимињата на пратениците кои го поднесуваат предлогот и нивните своерачни потписи.

Редоследот на кандидатите за претседател на Собранието се утврдува според азбучниот ред на нивните презимиња.

Член 23

Со гласањето за избор на претседател на Собранието раководи претседавачот на кого му помагаат тројца пратеници, кои на предлог од претседавачот ги определува Собранието.

Пратеникот има право да гласа само за еден од предложените кандидати за претседател на Собранието. Доколку пратеникот гласа за повеќе кандидати за претседател на Собранието, гласањето се повторува.

Член 24

За претседател на Собранието е избран кандидатот кој добил мнозинство гласови од вкупниот број пратеници.

Ако за претседател е предложен еден кандидат и ако при првото гласање не го добие потребното мнозинство гласови, се повторува целата изборна постапка.

Ако за претседател се предложени двајца кандидати и ако на првото гласање ниту еден од кандидатите не го добие потребното мнозинство гласови, гласањето се повторува.

Ако за претседател на Собранието се предложени тројца или повеќе кандидати, гласањето се повторува за двајцата кандидати кои добиле најголем број гласови на првото гласање.

Ако меѓу кандидатите со најголем број гласови има кандидати со ист број гласови, гласањето се повторува за сите кандидати со најголем број гласови.

Ако и на повторното гласање ниту еден од кандидатите не го добие потребното мнозинство гласови, се повторува целата изборна постапка.

Член 25

Одредбите на овој деловник што се однесуваат на предлагањето на кандидат и изборот на претседател на Собранието, се применуваат и на предлагање на кандидати и избор на потпретседатели на Собранието.

Член 26

Со гласањето за избор на потпретседател на Собранието раководи претседателот на Собранието на кого му помагаат тројца пратеници кои на предлог од претседателот ги определува Собранието.

За потпретседател на Собранието е избран кандидатот кој добил мнозинство гласови од вкупниот број пратеници.

Ако за потпретседател се предложени повеќе кандидати од бројот кој се избира, а не е избран предвидениот број, ќе се повтори гласањето за избор на оној број потпретседатели кои не се избрани и тоа меѓу кандидатите кои добиле најголем број гласови.

Ако и при повторното гласање не е избран предвидениот број на потпретседатели, се повторува постапката за избор на оној број потпретседатели кои не се избрани.

Ако се предложени онолку кандидати колку што е потребно да се изберат, а не е избран предвидениот број, се повторува целата изборна постапка за оној број потпретседатели кои не се избрани.

III. ПРАВА И ДОЛЖНОСТИ НА ПРАТЕНИЦИТЕ

1. Присуство на седница и учество во работата на Собранието

Член 27

Пратеникот има право и должност да присуствува на седниците на Собранието и да учествува во работата и во одлучувањето.

Член 28

Пратеникот кој е спречен да присуствува на седницата на Собранието, должен е за тоа навреме да го извести претседателот на

Собранието.

Член 29

Претседателот на Собранието го повикува и го информира пратеникот кој три пати еднопосредно не присуствувал на седниците, а не го известил претседателот на Собранието за своето отсуство.

За секое натамошно неоправдано отсуство, претседателот на Собранието го опоменува пратеникот и за тоа ја известува Комисијата за прашања на изборите и именувањата и координаторот на пратеничката група.

На пратеникот кој отсуствува најмалку три пати од седницата на Собранието, а за тоа не го известил претседателот на Собранието, му се одбива 5% од платата за секој ден отсуство, за што акт донесува Комисијата за прашања на изборите и именувањата.

Член 30

За присуство на пратениците на седниците се води евидентен лист што е отворен од 10,00 до 12,30 часот во деновите на одржувањето на седницата, а потоа се предава на претседателот на Собранието.

Право на патни и дневни трошоци имаат само пратениците кои се запишале во евидентен лист.

За редовноста на пратениците, претседателот на Собранието го известува Собранието, на секои шест месеци.

За водењето на евидентниот лист се грижи генералниот секретар на Собранието.

2. Пратенички групи

Член 31

Во Собранието се образуваат пратенички групи.

Пратеничката група ја сочинуваат најмалку петмина пратеници кои припаѓаат на една или на повеќе политички партии.

Пратеникот може да биде член само на една пратеничка група.

Пратеничката група определува координатор на пратеничката група и еден или повеќе заменици.

Пратеничката група, на претседателот на Собранието му доставува список потпишан од секој член на групата, координаторот и неговиот заменик.

Пратеничката група има право да користи посебна просторија, согласно со бројот на пратениците.

За промената на составот на пратеничката група, на координаторот и неговиот заменик, се известува претседателот на Собранието, кој за тоа ги известува пратениците.

3. Право на информирање на пратениците и обезбедување услови за вршење на функцијата пратеник

Член 32

На пратениците им се доставуваат сите службени публикации што ги издава Собранието и информативните и документациони материјали што се доставуваат до Собранието, заради нивно целосно информирање.

Пратеникот има право да бара и да добие известување од претседателот на Собранието, од потпретседателите на Собранието и од претседателите на работните тела, за прашања што се однесуваат на работата на Собранието и на работните тела.

Пратеникот има право да бара и да добие известување и стручна помош од генералниот секретар на Собранието и од Службата на Собранието, за прашања што се на дневен ред на Собранието и на работните тела.

Пратеникот има право да ја користи библиотеката и документацијата на Собранието за извршување на неговите права и должности.

Член 33

Пратениците имаат право да ги користат просториите во Собранието што им се дадени на располагање за работа и состаноци, согласно со актот за внатрешен ред на Собранието.

Член 34

Пратениците можат да се организираат во Клуб на пратеници.

Организацијата, задачите и начинот на работа на Клубот на пратениците се уредуваат со правилата на Клубот.

4. Пратенички прашања

Член 35

Пратеникот има право на претседателот на Владата на Република Македонија (Влада), на член на Владата и на други носители на јавни функции кои ги избира или именува Собранието, да им постави прашање што се однесува на нивната работа или на работи од нивната надлежност.

Прашањето треба да е кратко и прецизно.

Пратеникот е должен да означи на кого му го упатува прашањето.

За пратеничките прашања се води евиденција.

Член 36

Прашање се поставува усно на седницата, а во времето меѓу две седници во писмена форма, преку претседателот на Собранието.

Ако прашањето се однесува на носител на јавна функција кој не е член на Владата, пратеникот до претседателот на Собранието ќе го најави поставувањето на прашањето најдоцна 24 часа пред почетокот на седницата.

Член 37

За поставување пратенички прашања се свикува посебна седница, последниот четврток во месецот. На седницата присуствуваат претседателот и членовите на Владата и други носители на јавни функции за кои е најавено дека ќе им се постави прашање.

Пратеникот на една седница може да постави најмногу три прашања. Поставувањето на пратеничкото прашање не може да трае подолго од десет минути, а пратеникот има право да се изјасни дали е задоволен од одговорот, но не подолго од три минути.

Член 38

Прашањето поставено во писмена форма што е во согласност со одредбите на овој деловник, претседателот на Собранието го доставува на оној на кого му е упатено.

Член 39

На усно поставено прашање се одговара на седницата на која е поставено прашањето.

По исклучок, ако претставникот на Владата, нејзин член, односно носителот на јавна функција, изјави дека од оправдани причини не е во можност да даде устен одговор на таа седница, должен е одговорот во писмена форма да го даде во рок од десет дена.

Писмениот одговор се доставува до претседателот на Собранието, кој веднаш го упатува до подносителот на прашањето и до сите пратеници, а на првата наредна седница предвидена за поставување на пратенички прашања, го известува Собранието за дадениот одговор.

Член 40

Пратеникот што го поставил прашањето, по добиениот одговор има право да постави дополнително прашање.

Член 41

На прашање поставено на претседателот на Владата, одговор дава претседателот или определен претставник на Владата, а на прашање поставено на носител на јавна функција одговор дава носителот на јавната функција.

Ако одговорот се однесува на прашање кое претставува тајна, Владата односно носителот на јавната функција може да предложи одговорот да се даде на седница на Собранието без присуство на јавноста. За тој предлог одлучува Собранието во согласност со одредбите на овој деловник.

5. Интерпелација

Член 42

Интерпелација може да постават најмалку петмина пратеници за работата на носителот на јавна функција кој го избира Собранието, Владата и секој нејзин член поединечно, како и за прашање од работата на државните органи.

Интерпелацијата се поднесува во писмена форма, ја потпишуваат сите пратеници што ја поднесуваат и треба да биде образложена.

Интерпелацијата се поднесува до претседателот на Собранието, кој ја доставува до оној на кого му е упатена и до пратениците.

Член 43

Субјектот на кого му е поставена интерпелацијата има право да достави писмен извештај до претседателот на Собранието, најдоцна во рок од 15 дена од денот на приемот на интерпелацијата.

Член 44

Интерпелацијата се става на дневен ред на првата наредна седница на Собранието, по истекот на десет дена од денот на доставувањето на извештајот до пратениците.

Ако извештајот не се поднесе во рокот утврден во членот 43 на овој деловник, интерпелацијата се става на дневен ред на првата наредна седница на Собранието.

Член 45

Право да ја образложи интерпелацијата на седницата на Собранието има еден од пратениците што ја поднеле интерпелацијата, во траење од 20 минути.

Субјектот на кого му е поставена интерпелацијата се повикува на седница и има право да го образложи својот извештај или да даде одговор на поставената интерпелација, во траење од 20 минути.

Член 46

Претресот по интерпелацијата завршува со заклучок во кој се изнесува ставот на Собранието во врска со наводите во интерпелацијата.

Член 47

Пратениците кои ја поднеле интерпелацијата можат да ја повлечат само пред отпочнувањето на претресот.

Член 48

Претресот по интерпелацијата се прекинува, ако:

- се постави прашање за доверба на Владата;
- Владата поднесе оставка;
- претседателот на Владата поднесе предлог за разрешување на членот на Владата и за чија работа е поднесена интерпелацијата и
- носителот на јавната функција поднесе оставка.

6. Чување на тајна

Член 49

Пратеникот е должен да ја чува државната, службената, воената и деловната тајна (тајна).

Како тајна се сметаат податоците што пратеникот ќе ги дознае на седницата на Собранието или на седницата на работното тело, во врска со прашањето за кое се расправа без присуство на јавноста.

Како тајна се сметаат и сите материјали што му се упатуваат на Собранието и на работните тела, а кои како такви се означени од изготвувачот или предлагачот на материјалот.

Начинот на ракување и чување на материјалите што се сметаат за тајна се уредува со посебен акт, што го донесува претседателот на Собранието.

7. Имунитет на пратеници

Член 50

Пратеникот ужива имунитет од денот на верификацијата до денот на престанокот на мандатот.

Барањето за одобрување на притвор на пратеник односно известувањето дека пратеникот е притворен се поднесува до претседателот на Собранието

Надлежниот орган го известува претседателот на Собранието за притворот на пратеникот и кога тој не се повикал на имунитетот.

Претседателот на Собранието, барањето односно известувањето го доставува до Комисијата за деловнички и мандатно-имунитетни прашања. Комисијата е должна на Собранието да му поднесе извештај, на првата наредна седница.

За седницата на Комисијата се известува и пратеникот на кого се однесува барањето, односно известувањето.

Член 51

Собранието, врз основа на извештајот на Комисијата за деловнички и мандатно имунитетни прашања, одлучува дали ќе даде одобрение за притвор на пратеникот.

Собранието по известувањето за притворање на пратеник кој не се повикал на имунитетот, може да одлучи да се примени имунитетот над пратеникот, ако е тоа потребно заради вршење на функцијата пратеник.

Ако Собранието не одобри притвор пратеникот веднаш ќе биде пуштен на слобода.

Ако Собранието не одржува седница, односно ако седницата не се предвидува да се одржи во рок од 15 дена, по барањето за одобрување на притвор, одлучува Комисијата за деловнички и мандатно-имунитетни прашања, која е должна за тоа да го известува Собранието.

Собранието на првата наредна седница одлучува дали ќе ја потврди или укине одлуката на Комисијата.

8. Престанок и одземање на мандатот на пратениците

Член 52

На пратеникот му престанува мандатот или може да му биде

одземен мандатот само во случаите и на начин утврдени со Уставот, закон и овој деловник.

Член 53

Пратеникот оставката ја поднесува лично на седница на Собранието и може да ја образложи.

Собранието без претрес констатира дека на пратеникот му престанал мандатот на денот на одржувањето на седницата.

Член 54

На пратеникот кој е осуден за кривично дело за кое е пропишана казна затвор во траење од најмалку пет години, му престанува мандатот.

За пратеникот осуден за кривично дело од ставот 1 на овој член, известување до претседателот на Собранието доставува судот кој ја изрекол казната.

Претседателот ова известување веднаш го доставува до пратениците и до Комисијата за деловнички и мандатно-имунитетни прашања.

Член 55

За пратеникот осуден за кривично или друго казниво дело што го прави недостоен за вршење на пратеничката функција, известување до претседателот на Собранието доставува судот кој ја изрекол казната. Претседателот ова известување веднаш го доставува до Комисијата за деловнички и мандатно-имунитетни прашања.

За пратеникот кој неоправдано отсутствувал од седниците на Собранието повеќе од шест месеци, претседателот на Собранието ја известува Комисијата за деловнички и мандатно-имунитетни прашања.

Предлог за одземање на мандатот на пратеник во случаите од ставовите 1 и 2 на овој член, поднесува Комисијата за деловнички и мандатно-имунитетни прашања, во рок од 30 дена од денот на добивањето на известувањето од претседателот на Собранието.

По предлогот на Комисијата за деловнички и мандатно-имунитетни прашања за одземање на мандатот на пратеникот, Собранието води претрес на првата наредна седница.

Претресот може да заврши со донесување одлука за одземање

на мандатот на пратеникот или со заклучок дека нема елементи за одземање на мандатот на пратеникот.

IV. ПРЕТСЕДАТЕЛ, ПОТПРЕТСЕДАТЕЛИ И ГЕНЕРАЛЕН СЕКРЕТАР НА СОБРАНИЕТО

1.Претседател на Собранието

Член 56

Претседателот на Собранието:

- ги свикува седниците на Собранието и претседава со нив;
- се грижи за примената на Деловникот и дава појаснување во врска со неговата примена, за што може да побара мислење од Комисијата за деловнички и мандатно-имунитетни прашања;
- ја испитува уредноста на иницијативата за предлагање за донесување закон, за распишување на референдум, како и за поднесување предлог за пристапување кон измена на Уставот;
- се грижи за усогласување на активностите на Собранието со претседателот на Републиката и со Владата;
- соработува со координаторите на пратеничките групи по прашања за унапредување на работата на Собранието;
- од името на Собранието остварува меѓународна соработка со парламентарните, дипломатско-конзуларните и други претставници на странски држави, на меѓународни организации, како и со други видни странски личности;
- донесува правилник за внатрешниот ред на Собранието;
- врши други работи утврдени со Уставот, закон и со овој деловник и
- изрекува мерка отстранување на пратеник или друг учесник од таа седница.

2.Потпретседатели на Собранието

Член 57

Потпретседателите на Собранието му помагаат на претседателот на Собранието во работата и вршат други работи од неговиот делокруг.

Во случај на спреченост или отсуство на претседателот на Собранието го заменува потпретседателот според однапред утврден редослед.

Член 58

Претседателот на Собранието со потпретседателите:

- се грижи за остварување на правата на пратениците и за обезбедување услови за нивната работа;

- одлучува за прием на делегации на парламенти на други држави и на претставници на други органи и организации од странство и за испраќање постојани и повремени делегации во странство и во врска со тоа ги координира активностите на Собранието и на работните тела;

- ги координира и планира активностите на Собранието, на работните тела, како и на делегациите, пратеничките групи за соработка со други парламенти, мешовитите работни групи и пратениците во остварување на меѓународната соработка;

- прифаќа преземање покровителство од страна на Собранието за одделни прослави на настани од значење за Републиката и определува претставници на Собранието на тие прослави;

- се грижи за обезбедување финансиски средства за работа на Собранието;

- одлучува за одржување состаноци и друг вид консултативни средби од значење за работата на Собранието и

- ја следи работата на Службата на Собранието, се грижи за унапредување на нејзината работа и за создавање услови за нејзино современо и ефикасно работење .

Член 59

Претседателот на Собранието со потпретседателите и координаторите на пратеничките групи:

- разгледува прашања од значење за унапредување на работата на Собранието;

- ја следи работата на работните тела на Собранието и дава

иницијативи за унапредување на нивната работа;

- ја програмира работата на Собранието;

- ја планира динамиката на седниците на Собранието според значењето, природата и времето на поднесувањето на предлозите на акти и други материјали и

- определува повремени делегации на Собранието за учество во меѓународни активности, за соработка со парламенти на други држави, меѓународни парламентарни институции и меѓународни организации кога тоа со посебни акти поинаку не е определено.

Претседателот на Собранието со потпретседателите и координаторите на пратеничките групи работи врз основа на усогласување на ставовите.

3. Генерален секретар на Собранието

Член 60

Собранието има генерален секретар што го именува Собранието по предлог на Комисијата за прашања на изборите и именувањата.

Генералниот секретар му помага на претседателот на Собранието во подготовките и организирањето на седниците на Собранието и врши други работи утврдени со овој деловник или работи што ќе му ги доверат Собранието, или претседателот на Собранието.

Генералниот секретар ја организира и усогласува работата на Службата на Собранието и издава упатства за работа на Службата.

Член 61

Генералниот секретар има еден или повеќе заменици кои ги именува Собранието по предлог од Комисијата за прашања на изборите и именувањата.

Заменикот на генералниот секретар му помага во вршењето на работата на генералниот секретар и го заменува во случај на негова отсутност или спреченост.

Член 62

За својата работа и за работата на Службата на Собранието, генералниот секретар на Собранието и заменикот на генералниот сек-

ретар му одговараат на Собранието.

V. СЕДНИЦА НА СОБРАНИЕТО

1. Свикување на седница и предлагање на дневен ред

Член 63

Седница на Собранието свикува претседателот на Собранието.

Претседателот на Собранието може да свика седница и по барање на претседателот на Република Македонија, Владата и најмалку 20 пратеници.

Член 64

Решението за свикување на седница на Собранието со предлогот на дневниот ред и материјалите по прашањата што се предлагаат за дневниот ред за седницата, им се доставуваат на пратениците најдоцна десет дена пред денот определен за одржување на седницата.

Во итни случаи, претседателот на Собранието може да свика седница и во пократок рок од десет дена, а дневниот ред може да го предложи и на самата седница.

За свикување на седницата и за предлогот на дневниот ред, претседателот на Собранието ги известува претседателот на Републиката и претседателот на Владата.

Седница на Собранието се одржува во времето од 10,00 до 17,00 часот, со пауза од еден час за ручек, ако Собранието, за одделни седници поинаку не одлучи.

Член 65

Дневниот ред за седницата на Собранието го предлага претседателот на Собранието, а го утврдува Собранието на почетокот на седницата.

Во предлогот на дневниот ред претседателот на Собранието ги внесува сите прашања што до денот на свикувањето на седницата ги доставиле овластените предлагачи.

Член 66

Пратеник и Владата можат и по свикувањето на седницата, како и на самата седница, до утврдувањето на дневниот ред, да предложат во дневниот ред да се внесе определено прашање, само во случаи на итна и неодложна потреба.

Предлагачите од ставот 1 на овој член, се должни да поднесат материјал во писмена форма и да ја образложат итноста.

На седницата најнапред се одлучува за итноста, без претрес.

2. Претседавање на седницата

Член 67

На седницата на Собранието претседава претседателот на Собранието.

Во случај на спреченост или отсутност на претседателот на Собранието го заменува еден од потпретседателите на Собранието.

Ако и потпретседателите се спречени или отсутни, на седницата на Собранието се избира пратеник кој ќе претседава на седницата. До изборот на пратеник кој ќе претседава на седницата, седницата ја отвора и со неа претседава најстариот по години присутен пратеник.

3. Присуство и учество во работата на седницата

Член 68

На седницата на Собранието можат да присуствуваат и во работата да учествуваат, претседателот на Републиката, претседателот на Владата и министрите.

Претседателот на Собранието може да покани на седницата на Собранието да присуствуваат и во работата да учествуваат претставници и на други органи и организации кога се разгледуваат прашања од нивна надлежност.

Член 69

Претседателот на Собранието може да покани на седницата на Собранието да присуствуваат како гости и да одржат говор високи

парламентарни и државни претставници на други држави и на меѓународни организации и други видни странски личности.

4.Тек на седницата

Член 70

Седницата на Собранието почнува со работа, во закажаниот термин со присутните пратеници.

Претседателот утврдува дали на седницата присуствува мнозинството пратеници потребно за полноважно одлучување на Собранието.

Претседателот ги известува пратениците за тоа кој е поканет да присуствува на седницата на Собранието.

Член 71

Пред утврдувањето на дневниот ред се усвојува записникот од претходната седница.

Пратеникот може да стави забелешки на записникот и да бара во него да се извршат соодветни изменувања и дополнувања.

За забелешките на записникот се одлучува без претрес.

Претседателот на Собранието констатира дека е усвоен записникот на кој не се ставени забелешки односно записникот во кој се извршени изменувања и дополнувања.

Усвоениот записник го потпишуваат претседателот или претседавачот на Собранието и генералниот секретар на Собранието.

Член 72

Пред утврдувањето на дневниот ред, претседателот или претседавачот на Собранието ги известува пратениците за прашањата од итен карактер што се предлага да се стават на дневен ред, согласно со член 66 од овој деловник, предлозите за одлагање на одделни прашања од дневниот ред, како и за барањата за дополнување на дневниот ред.

Член 73

Собранието без претрес се изјаснува за секој предлог за изменување и дополнување на предложениот дневен ред и за предлогот на дневниот ред за седницата во целост.

Кога во предложениот дневен ред ќе се извршат повеќе изменувања и дополнувања, утврдениот дневен ред на пратениците им се доставува за време на траењето на седницата.

Член 74

Претресот по прашањата од дневниот ред се врши според утврдениот редослед на дневниот ред.

Во текот на седницата, по предлог на претседателот на Собранието или по предлог од десет пратеници, Собранието без претрес може да одлучи да се извршат измени во редоследот на претресот по одделни прашања, односно да се води единствен претрес за прашања што се меѓусебно поврзани.

Член 75

На почетокот на претресот по секое прашање од дневниот ред предлагачот односно претставникот на предлагачот може да даде дополнителни образложенија или појаснувања.

По излагањето на предлагачот, односно на претставникот на предлагачот, во претресот можат да учествуваат и известителите на работните тела што го разгледувале прашањето за кое се води претрес.

Претресот по одделно прашање трае додека има пријавено учесници.

Претседателот на Собранието констатира дека претресот е завршен, кога ќе утврди дека повеќе нема пријавени учесници.

Член 76

Во текот или до завршувањето на претресот, Собранието може да одлучи прашањето што се претресува да го одложи и да го упати на надлежното работно тело, односно Владата, дополнително да го разгледаат и на Собранието да му поднесат извештај со мислења и предлози.

Член 77

Предлагачот на закон, друг пропис, општ акт или материјал, до завршувањето на претресот, може да одлучи Собранието да го одложи претресот.

Актот, односно материјалот од ставот 1 на овој член предлагачот може да го повлече до завршувањето на претресот.

Член 78

Собранието претресот по секое прашање од дневниот ред, може да го заврши со:

- донесување акт или
- донесување заклучок.

Член 79

Претседателот на Собранието ја прекинува седницата на Собранието доколку нема мнозинство пратеници потребно за одлучување.

Претседателот на Собранието може да ја прекине седницата и заради нарушување на редот во салата во која се одржува седницата.

Седницата може да се прекине кога за тоа ќе одлучи Собранието, по предлог на претседателот на Собранието, пратеничка група или десет пратеници, а заради дополнителни консултации и прибавување на мислења од Владата или од други органи, одржување на седница на надлежните работни тела за разгледување на предлозите на акти или материјали поднесени на седница, како и заради отсуство на предлагачот, односно претставник на предлагачот на актот или материјалот.

Времето за продолжување на прекинатата седница го определува претседателот на Собранието, не подолго од еден час.

Член 80

По исцрпувањето на прашањата од дневниот ред, претседателот на Собранието констатира дека седницата е завршена.

5. Говори

Член 81

На седницата на Собранието никој не може да говори пред да побара и да добие збор од претседателот на Собранието.

Пратеникот за збор се пријавува лично по отворањето на пре-

тресот и може да се пријавува до завршувањето на претресот.

Член 82

Претседателот на Собранието се грижи говорникот да не биде прекинуван или со друга постапка да не биде ограничуван во слободата на говорот.

Претседателот на Собранието на пратениците им дава збор според редоследот на пријавувањето.

Член 83

По предлог од претседателот или од еден пратеник, чие барање го поддржуваат најмалку десет пратеници, на почетокот на претресот по одделно прашање, Собранието може да одлучи пратеникот по исто прашање да може да говори само еднаш во траење од десет минути, координаторот на пратеничката група и предлагачот на актот или материјалот во траење од 15 минути.

Член 84

На предлагачот, на министрите и на известителот на работното тело, претседателот на Собранието им дава збор штом ќе го побараат.

Член 85

На пратеникот кој сака да говори за повреда или неправилна примена на Деловникот, претседателот му дава збор, штом ќе побара. Говорот на овој пратеник не може да трае подолго од три минути. По говорот на пратеникот претседателот на Собранието дава појаснување.

Член 86

На пратеникот кој побарал збор да исправи неточно пренесен навод, или навод што предизвикал недоразбирање или потреба од лично дообјаснување, претседателот ќе му даде збор (реплика) кога говорот ќе го заврши оној кој ја предизвикал потребата од исправката. Во говорот пратеникот мора да се ограничи на исправката односно на личното дообјаснување, и тоа не може да трае подолго од три минути.

Реплика на репликата е дозволена, еднаш во траење од една минута.

Член 87

Говорникот може да говори само по прашањето што е на дневен ред.

Ако говорникот се оддалечи од прашањето што е на дневниот ред, претседателот на Собранието ќе го повика да се придржува за прашањето што е на дневниот ред.

Ако говорникот и по повторното повикување не се придржува за прашањето што е на дневниот ред, претседателот му го одзема зборот.

Говорникот е должен во својот говор да го почитува достоинството на Собранието.

6. Одржување на редот

Член 88

За одржување на редот на седницата се грижи претседателот на Собранието.

За повреда на редот на седницата претседателот на Собранието може да го опомене и да му го одземе зборот на пратеникот.

Член 89

Претседателот на Собранието ќе го опомене пратеникот ако со своето однесување, со земање на збор кога претседателот не му дал збор, со упаѓање во збор на говорник или со слична постапка го нарушува редот на седницата и одредбите на овој деловник.

Претседателот на Собранието ќе му го одземе зборот на пратеникот, кога тој со својот говор на седницата го повредува редот и одредбите на Деловникот, а на истата седница два пати е повикан да се придржува за редот и одредбите на Деловникот.

Член 90

Претседателот на Собранието, го отстранува пратеникот од седницата.

Пратеникот се отстранува од седница кога и покрај опомената,

односно одземањето на збор, го нарушува редот на седницата или употребува изрази со кои се нарушува достоинството на Собранието.

Пратеникот може да биде отстранет само од седницата на којашто го повредил редот.

Пратеникот кој е отстранет од седницата, должен е веднаш да ја напушти салата во која се одржува седницата.

Ако претседателот на Собранието не може да го одржи редот на седницата, ќе одреди краток прекин на седницата.

Член 91

Одредбите за одржување на редот на седницата на Собранието се однесуваат на сите учесници на седницата.

7. Одлучување

Член 92

Собранието може да одлучува ако на седницата присуствуваат мнозинството од вкупниот број пратеници.

Собранието одлучува со мнозинство гласови од присутните пратеници, а најмалку со една третина од вкупниот број пратеници, ако со Уставот не е предвидено посебно мнозинство.

Претседателот на Собранието го соопштува бројот на пратениците што гласале взаг, впротивг или ввоздржаног, како и бројот на пратениците што се присутни а не гласале.

Претседателот на Собранието може да определи да се утврди бројот на присутните пратеници со броене или со прозивање на пратениците.

Утврдениот број на присутни пратеници се смета за точен сè додека претседателот или еден пратеник, чие барање го поддржуваат најмалку десет пратеници, не побара повторно да се утврди бројот на присутните пратеници.

Прозивањето на пратениците го врши генералниот секретар на Собранието, врз основа на списокот на пратениците во Собранието.

8. Гласање

Член 93

Јавното гласање се врши со употреба на технички средства или со кревање рака.

За употребата на техничките средства се донесува правилник.

Член 94

Гласањето може да се врши и со поименично изјаснување на пратениците.

Поименично изјаснување може да се врши заради точно утврдување на резултатот од гласањето, по барање на претседателот на Собранието или на еден пратеник чие барање го поддржуваат најмалку десет пратеници, само ако предлогот за кој се гласа добил до пет гласови повеќе или помалку од потребниот број гласови за негово донесување.

Поименичното гласање се врши со изјаснување на секој прозван пратеник со взаг или впротивг предлогот или со воздржување од гласањето, и за тоа време вратите од собраниската сала се затворени.

Прозивањето на пратениците го врши генералниот секретар на Собранието.

При гласањето претседателот ги повикува пратениците да се изјаснат кој е взаг предлогот, кој е впротивг предлогот и дали некој се воздржува од гласањето.

Претседателот на Собранието го објавува резултатот од гласањето по изјаснувањето на пратениците.

Член 95

Тајното гласање се врши со гласачки ливчиња.

Гласачките ливчиња мора да бидат со еднаква големина и со иста боја.

Со тајното гласање раководи претседателот на Собранието кому му помага генералниот секретар на Собранието и тројца пратеници кои ги избира Собранието по предлог на претседателот на Собранието.

На секое гласачко ливче се става печатот на Собранието.

Член 96

Пред да се премине на тајно гласање, претседателот на Собранието ги дава потребните објаснувања за начинот на гласањето.

Член 97

Во гласачкото ливче за избор односно именување на носители на јавни и други функции, се наведуваат функцијата за која се врши изборот, односно именувањето и презимињата и имињата на кандидатите поединечно, според азбучниот ред на нивните презимиња.

Пред презимето и името на секој кандидат се става реден број.

При тајното гласање за избор, односно именување на носители на јавни и други функции, пратениците гласаат на тој начин што го заокружуваат редниот број пред презимето и името на кандидатот.

За неважечко ќе се смета гласачкото ливче од кое со сигурност не може да се утврди за кој кандидат пратеникот гласал.

Член 98

Тајното гласање за предлогот во целина се врши на тој начин што во гласачкото ливче се наведува предлогот и зборовите: *взаг* и *впротивг*, а гласањето се врши со заокружување на еден од наведените зборови.

Член 99

Претседателот на Собранието по завршувањето на гласањето ги соопштува резултатите од гласањето и врз основа на резултатот објавува дали предлогот за кој се гласало е усвоен или одбиен.

9. Записник и стенографски белешки

Член 100

За работата на седницата на Собранието се води записник.

Записникот ги содржи основните податоци за работата на седницата, предлозите што се поднесени и заклучоците што се усвоени во врска со прашањата од дневниот ред.

Во записникот се внесуваат и резултатите од гласањето по

прашањата од дневниот ред.

Член 101

Записникот, по правило, им се доставува на сите пратеници најдоцна три дена пред одржувањето на седницата на која треба да биде усвоен.

Член 102

За изготвувањето на записникот и за чувањето на оригиналите на записниците од седниците на Собранието, се грижи генералниот секретар на Собранието.

Член 103

За работата на седницата на Собранието се водат стенографски белешки.

Составен дел на стенографските белешки се и неодржаните говори на пратениците што на седницата во текот на претресот писмено се приложени со ознака дека говорот не е одржан на седницата.

Стенографските белешки им се ставаат на увид на пратениците по нивно барање.

Ако се појави спор за основаноста на барањето да се изврши исправка во стенографските белешки, се одлучува на седницата на Собранието без претрес, по проверката на тонскиот запис.

Стенографските белешки за работата на седницата на Собранието се чуваат во документацијата на Собранието, во електронски формат и во тврда копија.

Стенографските белешки можат да ги користат и други органи и организации по претходно одобрување од претседателот на Собранието.

VI. ИЗБОРИ, ИМЕНУВАЊА, ОСТАВКИ И РАЗРЕШУВАЊА

1.Избор на работни тела на Собранието

Член 104

Изборот на претседател и членови на работните тела и нивните заменици на Собранието, на шефови, членови и заменици на членовите на постојаните делегации на Собранието во меѓународните парламентарни собранија и претседател и членови на пратеничките групи на Собранието за соработка со други парламенти, се врши од редот на пратениците во Собранието по предлог на Комисијата за прашања на изборите и именувањата, а врз основа на листата што ја предлагаат пратеничките групи.

Во предлогот од Комисијата се обезбедува соодветна застапеност на пратениците од пратеничките групи и од независните пратеници.

Секој предлог содржи онолку кандидати колку што се избираат членови на работното тело, односно на постојаните делегации и пратеничките групи за соработка.

Секој пратеник има право да се изјасни во кое работно тело сака да биде член.

Предлогот од ставот 1 на овој член се поднесува до претседателот на Собранието, кој на пратениците им го доставува најдоцна десет дена пред почетокот на седницата.

2.Избор на Влада

Член 105

Собранието избира Влада на начин и според постапка утврдена со Уставот и со овој деловник.

Член 106

Претседателот на Собранието, во рок од три дена од денот на приемот на известувањето од претседателот на Републиката, ги известува пратениците за кандидатот за претседател на Владата (мандатор).

Член 107

Мандаторот, во рок од 20 дена од денот на доверувањето на мандатот, на Собранието му поднесува предлог за состав на Владата и програма.

Предлогот за состав на Владата се доставува во писмена форма. Предлогот содржи презиме и име на кандидатот за претседател на Владата и на кандидатите за министри, со биографски податоци.

Предлогот за состав на Владата и програмата, претседателот на Собранието ги доставува на пратениците веднаш, а најдоцна десет дена пред денот определен за седницата на која се врши изборот.

Седница за избор на Владата, претседателот на Собранието свикува во рок од 15 дена од денот на приемот на предлогот за состав на Владата и програмата.

Мандаторот ја образложува програмата и предлогот за состав на Владата на седницата на Собранието на која се врши избор на Владата.

Член 108

По програмата на мандаторот и предлогот за состав на Владата, Собранието води единствен претрес.

Гласањето за избор на Владата се врши по предлогот за состав на Владата во целина, со јавно гласање.

Владата е избрана ако за неа гласало мнозинството од вкупниот број пратеници.

Член 109

Претседателот на Собранието го известува претседателот на Републиката за изборот на Владата.

3.Избори и именувања на носители на јавни и други функции

Член 110

Собранието врши избори, именувања и разрешувања на носители на јавни и други функции утврдени со Уставот и со закон.

Собранието избира народен правобранител со мнозинство гласови од вкупниот број пратеници, при што мора да има мнозинство гласови од вкупниот број пратеници кои припаѓаат на заедниците, кои не се мнозинство во Република Македонија.

Собранието избира судии на Уставниот суд на Република Македонија од кои двајца судии по предлог на претседателот на Републиката, двајца судии по предлог на Републичкиот судски совет и петмина судии

по предлог на Комисијата за прашања на изборите и именувањата. Собранието избира тројца судии со мнозинство гласови од вкупниот број пратеници, при што мора да има мнозинство гласови од вкупниот број пратеници кои припаѓаат на заедниците кои не се мнозинство во Република Македонија.

Собранието избира членови на Републичкиот судски совет од кои двајца членови по предлог на претседателот на Републиката и петмина членови по предлог на Комисијата за прашања на изборите и именувањата. Тројца од членовите се избираат со мнозинство гласови од вкупниот број пратеници при што мора да има мнозинство гласови од вкупниот број пратеници кои припаѓаат на заедниците кои не се мнозинство во Република Македонија.

4.Оставки

Член 111

Секој носител на јавна или друга функција што го избира или именува Собранието има право да поднесе оставка и може да ја образложи, во траење од 15 минути.

Собранието на првата наредна седница, без претрес, констатира дека на носителот на јавната или друга функција мандатот му престанува на денот на одржувањето на седницата.

5.Разрешувања

Член 112

Одредбите на овој деловник што се однесуваат на постапката за избор односно именувања, се применуваат и во постапката за разрешувања, доколку поинаку не е утврдено со Уставот, закон или со овој деловник.

VII. ДАВАЊЕ СВЕЧЕНА ИЗЈАВА

Член 113

Претседателот на Владата, министрите и судиите на Уставниот

суд на Република Македонија, пред преземањето на должноста, даваат свечена изјава пред Собранието, со читање на текст кој гласи:

вИзјавувам дека функцијата (да се наведе функцијата) ќе ја вршам совесно и одговорно и ќе го почитувам Уставот и законите на Република Македонијаг.

Текстот на свечената изјава на седницата на Собранието го чита претседателот на Собранието.

Свечената изјава се потпишува и му се предава на претседателот на Собранието.

Носителите на други јавни функции кои ги избира или именува Собранието, свечената изјава ја даваат и ја потпишуваат пред претседателот на Собранието.

VIII. РАБОТНИ ТЕЛА НА СОБРАНИЕТО

Член 114

Собранието основа постојани и повремени работни тела.

Работните тела разгледуваат предлози за донесување на закони, нацрти на закони, предлози на закони и предлози на прописи и други општи акти што ги донесува Собранието, како и други прашања од надлежност на Собранието и вршат други работи утврдени со овој деловник.

Член 115

Постојаните работни тела се основаат со одлука на Собранието.

За извршување на посебни задачи, Собранието со одлука основа и повремени работни тела.

Со одлуката за основање на работни тела се утврдуваат делокругот и бројот на членовите.

Составот на работните тела од редот на пратениците се утврдува со одлука на Собранието, во зависност од бројот на пратеничките групи и бројот на пратениците во пратеничките групи.

Член 116

Работното тело има претседател, заменик на претседателот,

одреден број членови и нивни заменици.

Работното тело работи на седници.

Седница на работното тело свикува претседателот на работното тело. Претседателот свикува седница и ако тоа го побара претседателот на Собранието или ако тоа го предложат најмалку една третина од членовите на телото, кои треба да достават материјал за прашањето што предлагаат да се стави на дневен ред на седницата.

Ако претседателот на работното тело не свика седница кога е должен тоа да го стори, седницата ќе ја свика претседателот на Собранието.

Член 117

Поканата за седница со предлогот на дневниот ред и материјалите што ќе се разгледуваат на седницата, претседателот на работното тело им ги доставува на членовите на работното тело по правило осум дена пред денот на одржувањето на седницата.

За одржувањето на седницата на работното тело се известуваат сите пратеници на Собранието.

Претседателот на работното тело, за свиканата седница ја известува Владата и претставникот на предлагачот за прашањата и предлозите што работното тело ќе ги претресува, во рокот од ставот 1 на овој член.

Член 118

На седницата на работното тело присуствува претставник, односно повереник на Владата, кога се разгледува предлог на Владата, односно претставник на орган на државната управа кога на седницата се разгледува прашање од нивниот делокруг.

На седницата на работното тело може да присуствува и да учествува во работата и секој подносител чиј предлог се разгледува.

Ако на седницата на работното тело не присуствува претставник или повереникот од ставот 1 на овој член, работното тело може да го одложи разгледувањето на тоа прашање.

Член 119

Работните тела, заради извршувањето на работите и задачите од својот делокруг, можат да бараат податоци и информации од органите на државната управа и од други органи и организации.

Работното тело може на седницата да поканува научни, стручни и јавни работници и претставници на општините, на градот Скопје, на јавните претпријатија, синдикатите и на други организации, институции и здруженија заради изнесување на мислења по прашањата што се разгледуваат на седницата на телото.

Член 120

Дневниот ред на седницата на работното тело се утврдува на почетокот на седницата. Во дневниот ред можат да се внесат и прашања што ги предложиле пратениците, претседателот на Собранието и Владата.

Иницијатива за внесување на одделни прашања во предлогот на дневниот ред на седницата на работното тело, можат да дадат други работни тела на Собранието, органи на државната управа, општините, градот Скопје, институциите, здруженијата на граѓаните и претпријатијата.

Член 121

Работните тела соработуваат меѓусебно.

Работните тела можат да одржуваат заеднички седници заради разгледување на прашањата од заеднички интерес или усогласување на ставовите.

Заедничките седници на две или повеќе работни тела ги свикуваат договорно претседателите на тие тела.

Работните тела на заедничките седници гласаат одделно.

Член 122

Работното тело зазема ставови со мнозинство гласови од присутните членови, а најмалку со една третина од вкупниот број членови.

Член 123

За присуството на членовите на работното тело се води еви-

денција.

Претседателот на работното тело, на член на работно тело кој отсутува најмалку три пати од седницата на работно тело, а за тоа не го известил претседателот на работното тело, му се одбива 5% од платата за секој ден отсуство, за што акт донесува Комисијата за прашања на изборите и именувањата.

Работното тело може да предложи Собранието да разреши член од работното тело кој три пати едноподруго неоправдано отсутувал од седниците на телото.

Членот на работното тело, кој е спречен да присуствува на седница должен е за тоа навреме да го извести претседателот на работното тело.

Пратеник кој не е член на работното тело има право да присуствува на седницата на работното тело и да учествува во неговата работа, без право на одлучување.

Член 124

За проучување на одделни прашања од својот делокруг или за подготвување на предлози на акти, работните тела можат да основаат работни групи. Членовите на работните групи се определуваат од редот на членовите на работното тело, пратениците, научните, стручните и јавните работници, како и од претставници на органите на државната управа и од други органи и организации.

Работните групи на работното тело му доставуваат извештај.

Член 125

Претресот по прашањето што го разгледува работното тело може да заврши со прост премин на дневниот ред или со заземање став за кој работното тело поднесува извештај до Собранието одделно за секое прашање што го разгледувало.

Извештајот го содржи ставот на работното тело со образложение. Во извештајот се внесуваат и сите изнесени и издвоени мислења и предлози по прашањето што било разгледувано на седницата на работното тело.

Претседателот на работното тело го потпишува извештајот и е одговорен за неговата веродостојност.

Член 126

Работното тело определува известител.

Известителот на работното тело на седницата на Собранието ги застапува ставовите на телото.

Известителот не може да го менува ставот на работното тело или да се откаже од него, ако за тоа не го овластило работното тело.

Член 127

Ако работното тело кое не е надлежно, а смета дека по одделен закон, друг општ акт или прашање е заинтересирано да даде мислење, мислењето ќе го достави до надлежното работно тело.

Надлежното работно тело е должно да се изјасни по мислењето и за тоа навремено да го извести заинтересираното работно тело.

Член 128

Работното тело може да му предложи на Собранието да го одложи претресувањето на одделно прашање.

Член 129

За посложени и пообемни закони и други прашања, работното тело може да одржи две или повеќе седници.

На првата седница работното тело начелно расправа по прашањето од ставот 1 на овој член и може од редот на членовите на работното тело да определи известител кој за наредната седница ќе подготви мислење со предлог на ставови по кои ќе расправа работното тело.

Член 130

Записникот усвоен од седниците на работното тело го потпишуваат претседателот и секретарот на работното тело.

IX. ПРОГРАМИРАЊЕ НА РАБОТАТА НА СОБРАНИЕТО

Член 131

Претседателот на Собранието со потпретседателите и координаторите на пратеничките групи ја програмираат работата на Собранието.

Работата на Собранието се програмира однапред за период од шест месеци.

Во програмирањето на работата на Собранието, со свои иницијативи можат да учествуваат пратениците, работните тела на Собранието и пратеничките групи.

Член 132

Програмирањето на работата на Собранието се врши врз основа на претходни консултации со претставници на Владата.

Владата, како овластен предлагач на закони и други прописи и општи акти што ги донесува Собранието, му доставува на Собранието преглед на предлозите што планира во период од шест месеци да ги поднесе до Собранието за разгледување и донесување.

X. ДОНЕСУВАЊЕ НА ЗАКОНИ И ДРУГИ ПРОПИСИ

1. Предлог за донесување на закон

1.1. Поведување на постапка

Член 133

Право да предлага донесување на закон има секој пратеник во Собранието, Владата и најмалку 10.000 избирачи (овластен предлагач на закон).

Постапката за донесување на закон започнува со поднесување на предлог за донесување на закон.

Член 134

Иницијатива за донесување на закон до овластените предлагачи, може да даде секој граѓанин, група граѓани, институции и здруженија.

Иницијативата упатена до Собранието се доставува до пратениците и до Владата. За тоа се известува подносителот на иницијативата.

Ако овластениот предлагач ја прифати иницијативата за донесување на закон, на Собранието му доставува предлог за донесување

на закон.

1.2. Содржина на предлогот за донесување на закон

Член 135

Предлогот за донесување на закон содржи уставна основа, причини заради кои треба да се донесе законот, основни начела врз кои треба да се засновува законот и содржина на законот.

Содржината на законот ги опфаќа основните односи што се уредуваат со законот и начинот на кој се предлага нивното уредување.

Член 136

Предлогот за донесување на закон мора да биде образложен.

Образложението содржи:

- оцена на состојбите во областа што треба да се уреди со законот и оцена за извршувањето на постојните прописи во таа област;
- целта што се сака да се постигне со уредувањето на односите на предложениот начин, како и податоци за тоа последиците што ќе произлезат од предложените решенија и
- износ на финансиските средства потребни за спроведување на законот и начинот на нивното обезбедување, како и податоци за тоа дали спроведувањето на законот повлекува материјални обврски за одделни субјекти.

Член 137

Ако предлогот за донесување на закон не е подготвен во согласност со одредбите на овој деловник, претседателот на Собранието, пред да го достави на пратениците, ќе побара од предлагачот да го усогласи со одредбите на овој деловник.

1.3. Поднесување и упатување на предлогот за донесување на закон

Член 138

Предлогот за донесување на закон се поднесува до претсе-

дателот на Собранието, кој веднаш, а најдоцна во рок од пет дена од денот на поднесувањето, го доставува до пратениците и надлежните работни тела.

Доколку прашањата што се предлага да се уредат со предлогот за донесување на закон се од значење за единиците на локалната самоуправа, предлогот за донесување на закон се доставува и до нив, заради давање мислење.

Член 139

Предлогот за донесување на закон, претседателот на Собранието го става на дневен ред на седницата на Собранието, најдоцна во рок од 30 дена од денот на поднесувањето на предлогот.

Ако не е во прашање сложен или обемен закон, рокот од ставот 1 на овој член може да биде и пократок, но не пократок од 15 дена.

Член 140

Предлогот за донесување на закон што не го поднела Владата, претседателот на Собранието ќе го достави до Владата, заради давање на мислење.

Владата, мислењето по предлогот за донесување на закон, по правило, го доставува до Собранието најдоцна три дена пред денот определен за одржување на седницата на работното тело.

Член 141

Најдоцна во рок од 60 дена од денот на усвојувањето на предлогот за донесување на закон, предлагачот е должен да поднесе предлог на закон. По барање на предлагачот, Собранието може да определи и подолг рок.

Ако предлагачот на законот не поднесе предлог на закон во рокот од ставот 1 на овој член, должен е да го извести Собранието за причините.

1.4. Разгледување на предлогот за донесување на закон во работните тела

Член 142

Предлогот за донесување на закон пред да се претресе на сед-

ницата на Собранието, го разгледува работното тело во чиј делокруг во целина или во неговиот поголем дел спаѓаат прашањата што се уредуваат со закон (надлежно работно тело) и Законодавно-правната комисија.

Работните тела го разгледуваат предлогот за донесување на закон од гледна точка на потребата од донесување на законот, начелата врз кои треба да се засновува законот, основните односи што се уредуваат со законот и начинот на кој се предлага нивното уредување.

Член 143

Предлогот за донесување на закон може да го разгледа и друго работно тело ако во тој предлог се опфатени одделни прашања што се во делокругот и на тоа работно тело (заинтересирано работно тело).

Ако предлогот за донесување на закон содржи одредби со кои се ангажираат финансиски средства, предлогот ќе го разгледа и работното тело во чиј делокруг спаѓаат прашањата на буџетот и финансиите во поглед на влијанието на овие одредби врз средствата со кои се располага и на можните извори за финансирање на предложените решенија.

Член 144

Извештаите по предлогот за донесување на закон надлежните работни тела ги доставуваат до претседателот на Собранието и до Законодавно-правната комисија најдоцна 24 часа по одржаната седница на работното тело. Претседателот на Собранието извештаите ги доставува до сите пратеници, до предлагачот на законот и до Владата ако таа не е предлагач, најдоцна пет работни дена пред денот определен за одржување на седницата на Собранието.

1.5. Разгледување на предлогот за донесување на закон во Законодавно-правната комисија

Член 145

Законодавно-правната комисија, предлогот за донесување на закон, го разгледува од гледна точка на потребата од донесување на законот и неговата усогласеност со Уставот и за тоа на Собранието му поднесува извештај со свои мислења и предлози.

Законодавно-правната комисија во извештајот дава мислење и

за предлозите што на Собранието му го поднело надлежното работно тело.

Член 146

Извештајот на Законодавно-правната комисија се доставува и до работните тела што го разгледувале предлогот за донесување на закон, најдоцна 24 часа од одржувањето на седницата на Комисијата.

Ако предлозите на Законодавно-правната комисија не се во согласност со предлозите на надлежното работно тело, пред претресувањето на предлогот за донесување на закон на седницата на Собранието, ова работно тело ќе го разгледа извештајот на Комисијата, заради усогласување на ставовите по предлогот за донесување на закон.

1.6. Претрес по предлог за донесување на закон на седница на Собранието

Член 147

Подносителот на предлогот за донесување на закон, односно неговиот претставник, на почетокот на претресот може да даде образложение по предлогот за донесување на закон и има право да учествува во текот на целиот претрес заради давање на појаснувања. Претставникот на Владата може да учествува во текот на целиот претрес по предлогот за донесување на закон и кога предлогот за донесување на законот не го поднела Владата.

Член 148

Претресот по предлогот за донесување на закон на седницата на Собранието е единствен.

Во претресот се изнесуваат мислења за потребата од донесување на законот, основните начела врз кои законот треба да се засновува, основните односи што со законот се уредуваат и начинот на кој се предлага нивното уредување.

Член 149

Ако Собранието оцени дека има потреба законот да се донесе, донесува заклучок за усвојување на предлогот за донесување на закон.

Предлогот за донесување на закон се усвојува со мнозинство

гласови од присутните пратеници, а најмалку со една третина од вкупниот број пратеници, без оглед на мнозинството гласови потребно за донесување на законот утврдено со Уставот.

Ако Собранието оцени дека нема потреба да се донесе предложениот закон, со заклучок ќе го одбие предлогот за донесување на закон.

Член 150

Ако со законот чие донесување се предлага се уредуваат системски прашања или сложена и обемна материја, како и во други случаи кога ќе се оцени дека тоа е потребно, Собранието со заклучокот за усвојување на предлогот за донесување на закон, ќе определи овластениот предлагач да изработи нацрт на закон.

Член 151

Со заклучокот за усвојување на предлогот за донесување на закон, Собранието може да укаже на потребата да се извршат консултации при изработката на предлогот, односно на нацртот на закон, да се организираат посебни советувања, како и други форми на соработка со соодветни органи и организации.

Член 152

Ако не е во прашање сложен или обемен закон, предлагачот може кон предлогот за донесување на закон да поднесе и предлог на закон и да предложи тој да се претресе на истата седница на Собранието на која ќе се претресува предлогот за донесување на закон.

Собранието кога ќе ја утврди потребата за донесување на закон, одлучува по предлогот на истата седница да се претресе и предлогот на закон. Доколку предлогот се усвои, се преминува на претрес по предлогот на законот, според одредбите на овој деловник кои се однесуваат на претрес по предлог на закон.

2. Нацрт на закон

Член 153

Овластениот предлагач на закон на Собранието му поднесува нацрт на закон, ако така одлучи Собранието, најдоцна во рок од 45 дена по денот на усвојувањето на предлогот за донесување на закон.

Нацртот на закон треба да биде изработен во форма во којашто се донесуваат законите и мора да биде образложен.

Подносителот на нацртот на закон со кој се вршат изменувања и дополнувања на законот, кон нацртот е должен да го поднесе и текстот на одредбите на постојниот закон што се менуваат, односно се дополнуваат.

Член 154

За поднесувањето и упатувањето на нацртот на законот, како и неговото разгледување во работните тела и во Законодавно-правната комисија, соодветно се применуваат одредбите на овој деловник што се однесуваат на предлогот за донесување на закон.

Член 155

Претресот по нацртот на законот на седницата на Собранието е единствен.

Во претресот се изнесуваат мислења за тоа дали утврдените начела врз кои се заснова законот се правилно и доследно спроведени во нацртот на законот и дали со него се опфатени основните односи што треба да се уредат, како и за начинот на кој се предлага нивното уредување.

По завршениот претрес, Собранието со заклучок утврдува ставови и забелешки по нацртот на законот и ги доставува до предлагачот на нацртот за да ги има предвид при изработката на предлогот на законот.

Нацртот на законот се усвојува со мнозинство гласови од присутните пратеници, а најмалку со една третина од вкупниот број пратеници, без оглед на мнозинството гласови потребно за донесување на законот, утврдено со Уставот.

Член 156

Собранието може да одлучи да се спроведе јавна дискусија по нацртот на законот кој е од поширок интерес.

Член 157

Кога Собранието ќе одлучи нацртот на законот да се стави на

јавна дискусија, ќе определи едно или повеќе работни тела, кои ќе:

- се грижат нацртот да се објави за да им биде достапен на граѓаните, претпријатијата, јавните установи, институциите, здруженијата на граѓаните, политичките партии, синдикатите и други заинтересирани субјекти;

- обезбедат собирање и средување на мислењата и предлозите што биле изнесени во текот на јавната дискусија и

- подготват извештај за резултатите од јавната дискусија.

За извршувањето на задачите од ставот 1 на овој член, Собранието може да основа посебна работна група.

Ако нацртот на законот кој треба да се стави на јавна дискусија го поднела Владата, Собранието може да одлучи задачите од ставот 1 на овој член да ги изврши Владата.

Член 158

Нацртот на законот што се става на јавна дискусија се објавува во дневниот печат што ќе го определи Собранието.

Кон нацртот на законот се објавува и повик за доставување мислења и предлози и рокот во кој тие можат да се доставуваат.

Член 159

Врз основа на мислењата и предлозите изнесени во јавната дискусија, предлагачот на законот поднесува предлог на закон.

Кон предлогот на законот, предлагачот приложува извештај за резултатите од јавната дискусија со образложен преглед на ставовите на предлагачот на законот по мислењата и предлозите искажани во јавната дискусија.

3. Предлог на закон

Член 160

Предлогот на законот се поднесува во форма во која се донесува законот, во рок од 60 дена од денот на усвојувањето на предлогот за донесување на законот, односно нацртот на законот.

Со предлогот на законот се поднесува и образложение за причините поради кои се донесува законот, односите што се уредуваат со законот, податоците за износот на финансиските средства

потребни за спроведување на законот и начинот на обезбедување на тие средства, како и други прашања што се од значење за односите што се уредуваат со законот.

Подносителот на предлогот на законот со кој се вршат измени или дополнувања на законот, кон предлогот на закон е должен да поднесе и текст на одредбите на постојниот закон што се менува, односно дополнува.

Член 161

Одредбите на овој деловник што се однесуваат на поднесувањето и упатувањето на предлогот за донесување на законот и неговото разгледување во работните тела и во Законодавно-правната комисија, соодветно се применуваат и на предлогот на законот.

Член 162

На седницата на Собранието се води претрес по текстот на предлогот на законот.

Во текот на претресот по текстот на предлогот на законот се одлучува и за амандманите.

Член 163

Ако е во прашање предлог на сложен или обемен закон, како и во други случаи кога Собранието ќе оцени дека е тоа потребно, а претходно не бил претресуван нацртот на тој закон, Собранието може да одлучи, предлогот на законот да го претресува како нацрт на закон.

4. Мнозинство потребно за донесување на закони

Член 164

Собранието донесува закони со мнозинство гласови од присутните пратеници, а најмалку со една третина од вкупниот број пратеници, ако со Уставот не е предвидено посебно мнозинство.

За закони кои директно ги засегаат културата, употребата на јазиците, образованието, личните документи и употребата на симболите, Собранието одлучува со мнозинство гласови од присутните пратеници, при што мора да има мнозинство гласови од присутните пратеници кои припаѓаат на заедниците кои не се мнозинство во Република Македони-

ја. Спорот во врска со примената на оваа одредба го решава Комитетот за односи меѓу заедниците.

5. Амандмани

Член 165

Предлогот за изменување или дополнување на предлогот на законот се поднесува во форма на амандман.

Амандман може да поднесе секој пратеник во Собранието, работно тело, Владата и најмалку 10.000 избирачи.

Амандманот се поднесува до претседателот на Собранието во писмена форма и мора да биде образложен и потпишан од предлагачот.

Ако амандманот содржи одредби со кои се ангажираат финансиски средства, предлагачот на амандманот е должен истовремено да укаже и на можните извори за обезбедување на тие средства.

Член 166

Амандман се поднесува најдоцна пет дена пред денот определен за одржување на седницата на Собранието.

По исклучок амандман може да се поднесе во текот на претресот по предлогот на законот, ако со него се врши усогласување на одредбите во текстот што се измениле поради претходно усвојување на еден или повеќе амандмани.

Кога законот се донесува по итна постапка или на итна седница, амандмани може да се поднесуваат до завршувањето на претресот.

Во постапка за донесување на закон во која се скратени роковите амандмани можат да се поднесуваат во рок од 24 часа пред часот определен за одржување на седницата на која ќе се претресува предлогот за донесување на закон со предлог на законот.

Подносителот на предлогот на законот може да поднесува амандмани сè до заклучувањето на претресот по предлогот на законот.

Член 167

Претседателот на Собранието амандманот веднаш го доставува до пратениците, до предлагачот на законот и до Владата, кога не е предлагач на законот.

Претседателот на Собранието амандманот го доставува на мислење и до надлежното работно тело и до Законодавно-правната комисија.

Член 168

За амандманот се води претрес.

За амандманот има право да се изјасни предлагачот на законот и известителот на работното тело што го претресувало предлогот на законот, во траење од пет минути.

Владата може да се изјаснува за амандманите и кога не е предлагач.

Член 169

Собранието ќе го одложи претресот по амандманот во случај кога предлагачот на законот тоа го бара.

Член 170

За амандманот се одлучува пред да се гласа за одредбата од предлогот на законот на која се однесува амандманот.

Ако на иста одредба од предлогот на законот се поднесени два или повеќе различни амандмани, за амандманите се гласа според редот по кој се поднесени.

Ако со некој од амандманите се предлага бришење на одделна одредба од предлогот на законот, прво се гласа за тој амандман и ако амандманот се усвои, не се гласа за другите амандмани на тој член.

Ако амандманот на предлогот на законот содржи одредби со кои се менуваат утврдените начела врз кои се засновува законот или ако усвојувањето на амандманот би предизвикало побитни изменувања на текстот на предлогот на законот, за амандманот не може да се одлучува на седницата на Собранието ако надлежното работно тело и Законодавно-правната комисија не го разгледале и не поднеле извештај за тој амандман.

Ако амандманот на предлогот на законот содржи одредби со кои се ангажираат финансиски средства, претседателот на Собранието веднаш го доставува и на работното тело во чиј делокруг спаѓаат прашањата на буџетот и финансиите, за да го проучи влијанието на амандманот врз средствата со кои се располага и можните извори

за финансирање на предложените решенија и за тоа да го извести Собранието.

Член 171

Амандманот се усвојува со мнозинство гласови од присутните пратеници, а најмалку со една третина од вкупниот број пратеници, без оглед на мнозинството гласови потребно за донесување на законот, утврдено со Уставот.

Амандманот на подносителот на предлогот на законот и амандманот со кој тој се согласил се смета за составен дел на предлогот на законот.

6. Скратување на роковите во постапката за донесување на закон

Член 172

Ако не е во прашање сложен или обемен закон, овластениот предлагач на законот, со поднесувањето на предлогот за донесување на закон или предлог на закон, може да предложи роковите за извршување на одделни работи определени со овој деловник, да се скратат.

Предлог за скратување на роковите од ставот 1 на овој член можат да поднесат и претседателот на Собранието, работно тело и Владата кога не е предлагач на законот.

Предлогот за скратување на роковите мора да биде образложен.

Член 173

Во случаите од членот 172 на овој деловник, претседателот на Собранието може да свика седница и пред истекот на рокот, кој според членот 64 став 1 на овој деловник мора да помине од денот на доставувањето на предлогот и на другите материјали до пратениците, до денот определен за одржување на седницата на која ќе се претресува предлогот за донесување на закон, односно предлогот на законот.

Член 174

Собранието на седницата претходно одлучува по предлогот за скратување на роковите, а ако го усвои тој предлог, пристапува кон

претресување на предлогот за донесување на законот, односно на предлогот на законот.

7. Итна постапка за донесување на закон

Член 175

По исклучок закон може да се донесе и по итна постапка.

По итна постапка може да се донесе закон кога тоа е неопходно заради спречување и отстранување на поголеми нарушувања во стопанството или кога тоа го бараат интересите на безбедноста и одбраната на Републиката или во случаи на поголеми природни непогоди, епидемии или други вонредни и неодложни потреби.

Предлогот, законот да се донесе по итна постапка, предлагачот е должен да го образложи.

Кон предлогот законот да се донесе по итна постапка се поднесува и предлогот на законот чие донесување се предлага.

Член 176

За оправданоста на предлогот, законот да се донесе по итна постапка, одлучува Собранието, без претрес.

Ако предлогот не го поднела Владата, пред одлучувањето по предлогот, Собранието ќе побара мислење од Владата.

Член 177

Ако Собранието го усвои предлогот законот да се донесе по итна постапка, предлогот на законот се внесува во дневниот ред за седницата.

Собранието може пред или во текот на претресот да побара од надлежното работно тело и од Законодавно-правната комисија, секој од својот делокруг, итно да му поднесе извештај.

8. Потпишување и објавување на актите

Член 178

Текстот на законот не се потпишува.

Другите прописи и општи акти што ги донесува Собранието, ги потпишува претседателот на Собранието.

Актите што самостојно ги донесуваат работните тела ги потпишува претседателот на телото што го донело актот.

Член 179

Претседателот на Собранието, веднаш по донесувањето на законот, го доставува до претседателот на Републиката заради потпишување на указот за прогласување на законот.

Ако претседателот на Републиката одлучи да не го потпише указот, за прогласување на законот, Собранието повторно го разгледува предлогот на законот, во рок од 30 дена од денот на донесувањето на законот.

Член 180

Законите, другите прописи и општи акти пред да влезат во сила се објавуваат во вСлужбен весник на Република Македонијаг.

Заклучоците на Собранието се објавуваат во гласилото на Собранието, а ако Собранието одлучи и во вСлужбен весник на Република Македонијаг.

Заклучоците на работните тела, ако тие одлучат, се објавуваат во гласилото на Собранието.

9. Автентично толкување на закон

Член 181

Барање за давање на автентично толкување на закон може да поднесе секој пратеник, Владата, Уставниот суд на Република Македонија, Врховниот суд на Република Македонија, Јавниот обвинител на Република Македонија, Народниот правобранител, градоначалниците на општините и на градот Скопје, и советите на општините, доколку потребата од автентично толкување настанала во врска со примена на законите во нивното работење.

Член 182

Барањето за давање на автентично толкување на закон се

поднесува до претседателот на Собранието и содржи назив на законот, одредбите на кои се бара толкување и причините за тоа.

Барањето за давање на автентично толкување на закон, претседателот на Собранието го упатува до Законодавно-правната комисија и до Владата.

По барањето за давање на автентично толкување на закон, Законодавно-правната комисија може да бара мислење од надлежните работни тела на Собранието.

Законодавно-правната комисија, откако ќе прибави мислење од Владата и од надлежните работни тела, оценува дали барањето за давање на автентично толкување е оправдано.

Ако Законодавно-правната комисија оцени дека барањето за давање на автентично толкување е оправдано, ќе изготви предлог на автентично толкување и ќе го достави до Собранието.

Предлогот на автентичното толкување се претресува во Собранието по иста постапка по која се претресува предлогот на законот.

Ако Законодавно-правната комисија оцени дека барањето за давање на автентично толкување не е оправдано, ќе поднесе извештај на Собранието, кое одлучува по барањето. За одлуката на Собранието се известува подносителот на барањето.

10. Постапка за утврдување пречистен текст на закон

Член 183

Ако законот е повеќе пати изменуван или дополнуван, или ако со законот се вршат пообемни изменувања и дополнувања, предлагачот на законот може да предложи да се утврди пречистен текст на законот.

Ако оцени дека тоа е оправдано, Собранието со законот од ставот 1 на овој член ќе ја овласти Законодавно-правната комисија да утврди пречистен текст на законот и да го објави во вСлужбен весник на Република Македонијаг во рок од 30 дена од денот на објавувањето на законот за изменување и дополнување на законот во вСлужбен весник на Република Македонијаг.

Пречистениот текст на законот го изготвува предлагачот на законот и на Законодавно-правната комисија и го поднесува за утврдување во рок од 15 дена од денот на објавувањето на законот за изменување и дополнување на законот во вСлужбен весник на Република Македонијаг.

11. Постапка за донесување на Буџет на Република Македонија и завршната сметка на Буџетот

Член 184

Предлогот на Буџетот на Република Македонија го поднесува Владата со потребната документација согласно со закон.

Член 185

По предлогот на Буџетот на Република Македонија се води општ претрес и претрес по текстот. Собранието може да одлучи претресот по текстот да се води по раздели.

Пред гласањето за предлогот на Буџетот на Република Македонија, Собранието одлучува дали ќе гласа за секој раздел одделно или за предлогот во целина.

По раздели, се гласа кога тоа ќе го побара еден пратеник, чие барање го поддржуваат најмалку десет пратеници.

По завршеното гласање по раздели, за предлогот на Буџетот на Република Македонија се гласа во целина.

Член 186

Одредбите на овој деловник што се однесуваат на постапката за донесување на закон, соодветно се применуваат и во постапката за донесување на Буџетот на Република Македонија и на Завршната сметка на буџетот, ако со одредбите на овој деловник поинаку не е определено.

12. Постапка за претресување и донесување на Деловникот на Собранието, на други прописи и општи акти и материјали

12.1. Деловник на Собранието

Член 187

Предлогот за донесување на Деловник на Собранието може да поднесе секој пратеник и надлежното работно тело.

Во постапката за донесување на Деловникот на Собранието соодветно се применуваат одредбите што се однесуваат на поднесу-

вање и претресување на закон.

12.2. Декларации, резолуции, одлуки и препораки

Член 188

Со декларација се изразува општиот став на Собранието по прашања од општо политичко значење.

Со резолуција Собранието укажува на состојбата, проблемите и мерките што треба да се преземат во одредена област.

Со препорака, Собранието дава насоки за надминување на тековните состојби во одредена област.

Член 189

Во постапката за донесување на декларации, резолуции, одлуки, препораки и други општи акти, соодветно се применуваат одредбите на овој деловник што се однесуваат на поднесување и претресување на предлогот на законот.

Предлагачот на актот од ставот 1 на овој член, наместо предлог на акт, може да поднесе предлог за донесување или нацрт на тој акт и да предложи тој да се претресе според одредбите на овој деловник за претресување на предлог за донесување на закон односно на нацрт на закон.

Секој пратеник и работно тело или Владата, можат да предложат поднесениот предлог на пропис и општ акт од ставот 1 на овој член, да се претресе според одредбите на овој деловник за претресување на предлогот за донесување на закон односно на нацртот на законот.

По предлозите од ставовите 2 и 3 на овој член одлучува Собранието, без претрес.

Член 190

По предлогот на актот од членот 188 на овој деловник, на седницата на Собранието се води единствен претрес.

Собранието може по предлог на подносителот на предлогот на актот, пратеник, работно тело или Владата да одлучи да се спроведе одделно општ претрес по предлогот и претрес по текстот на предлогот.

12.3. Претресување на анализи, извештаи, информации и други материјали

Член 191

Собранието може да претресува анализи, извештаи, информации и други материјали, што се доставени од Владата.

Собранието може да претресува и информации доставени од Владата до пратеникот по негово барање, доколку пратеникот тоа го предложи.

Претресот по материјалите од ставовите 1 и 2 на овој член, по правило завршува со донесување на заклучок.

13. Потврдување и давање согласност на статuti и други општи акти

Член 192

Статутите и другите општи акти за кои врз основа на закон Собранието е надлежно да ги потврдува или да дава согласност, претседателот на Собранието ги доставува до Законодавно-правната комисија, надлежното работно тело, а пратениците ги известува дека е примен статут, односно друг општ акт за потврдување или за давање согласност и дека се наоѓа во документацијата на Собранието.

Статутите и другите општи акти се доставуваат и до Владата, која дава мислење по нив во рок од 30 дена од денот на приемот.

Член 193

Усогласените забелешки на работните тела по статутот односно другиот општ акт, Законодавно-правната комисија ги доставува до подносителот и определува рок во кој треба да се изјасни по забелешките.

Кога работните тела и Законодавно-правната комисија по приемот на статутот, односно другиот општ акт ќе утврдат дека подносителот постапил по забелешките, во рок од 30 дена од приемот на актот, на Собранието му поднесуваат извештај и предлог на одлука за потврдување, односно за давање согласност на актот.

Кога надлежното работно тело и Законодавно-правната

комисија ќе утврдат дека подносителот на статутот односно другиот општ акт не постапил по забелешките, за тоа на Собранието ќе му поднесат извештај.

14. Постапка за ратификација на меѓународни договори

Член 194

Ратификација на меѓународен договор се врши со закон.

Постапка за донесување на законот за ратификација на меѓународен договор, поведува Владата со поднесување на предлог на закон за ратификација.

Предлогот на законот за ратификација на меѓународниот договор го содржи текстот на меѓународниот договор чија ратификација се предлага.

Образложението на предлогот на законот за ратификација на меѓународен договор содржи уставна основа, причините поради кои се предлага ратификацијата на меѓународниот договор, оцена за тоа дали меѓународниот договор бара донесување на нови или измена на важечките закони, како и оцена за потребата од ангажирање финансиски средства од Буџетот на Република Македонија за спроведувањето на меѓународниот договор.

Член 195

Одредбите на овој деловник што се однесуваат на постапката за претресување на предлогот на законот соодветно се применуваат и во постапката за претресување на предлогот на законот за ратификација на меѓународниот договор.

На текстот на меѓународниот договор не се вршат изменувања и дополнувања.

Член 196

Законите за ратификација на меѓународните договори и изворниот текст на меѓународните договори се објавуваат во посебен дел на вСлужбениот весник на Република Македонија - Меѓународни договори.

15. Постапка за претресување на иницијатива за предлагање за донесување закон, за распишување референдум, и за поднесување предлог за пристапување кон измена на Уставот на Република Македонија

Член 197

Претседателот на Собранието, по добивањето на иницијативата за собирање потписи на избирачи за предлагање за донесување закон, за распишување референдум, како и потписи на избирачи за поднесување предлог за пристапување кон измена на Уставот на Република Македонија, веднаш ја доставува до претседателот на Законодавно-правната комисија и до претседателот на надлежното работно тело.

Законодавно-правната комисија и надлежното работно тело во рок од два работни дена до претседателот на Собранието, доставуваат мислење за уредноста на иницијативата.

Член 198

Ако претседателот на Собранието утврди дека иницијативата е уредна, за тоа го известува иницијаторот.

Ако претседателот на Собранието утврди дека иницијативата е неуредна, прашањето во врска со иницијативата го става на дневен ред на првата наредна седница на Собранието, но не подоцна од 15 дена од денот на утврдувањето на неуредноста на иницијативата.

Собранието со заклучок утврдува дали иницијативата е уредна.

Претседателот на Собранието го известува претставникот на иницијаторот за заклучокот на Собранието.

XI. ПОСТАПКА ЗА ИЗМЕНА НА УСТАВОТ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

1. Предлог за пристапување кон измена на Уставот

Член 199

Предлог за пристапување кон измена на Уставот на Република Македонија (Устав) може да поднесат претседателот на Републиката, Владата, најмалку 30 пратеници или 150.000 граѓани.

Член 200

Предлогот за пристапување кон измена на Уставот содржи насоки за изменување и дополнување на Уставот и образложение за причините поради кои се предлага изменување и дополнување на Уставот.

Член 201

Предлогот за пристапување кон измена на Уставот, претседателот на Собранието го доставува до пратениците и до претседателот на Републиката и до Владата, кога тие не се подносителите на предлогот.

Член 202

По предлогот за пристапување кон измена на Уставот на седницата на Собранието се води претрес во целина.

Одлуката за пристапување кон измена на Уставот Собранието ја донесува со двотретинско мнозинство гласови од вкупниот број на пратеници.

По донесувањето на одлука за пристапување кон измена на Уставот, Собранието со заклучок утврдува рок во кој подносителот на предлогот за пристапување кон измена на Уставот изготвува текст на нацртот на амандманите на Уставот.

2. Нацрт на амандмани на Уставот

Член 203

Текстот на нацртот на амандманите на Уставот со образложение, предлагачот го доставува до претседателот на Собранието кој го доставува до пратениците и до претседателот на Републиката и до Владата, кога не се предлагачи на текстот на нацртот на амандманите, најдоцна 30 дена пред одржувањето на седницата на Собранието.

Член 204

Претресот во Собранието се води по текстот на нацртот на секој амандман одделно и може да се дадат мислења и предлози.

Собранието со мнозинство гласови од вкупниот број пратеници,

го утврдува нацртот на секој амандман одделно и нацртот на амандманите на Уставот во целина.

Нацртот на амандманите Собранието го става на јавна дискусија.

Собранието определува рок за спроведување на јавната дискусија, начинот на објавувањето на нацртот на амандманите и рок во кој предлагачот како носител на јавната дискусија до Собранието поднесува извештај за резултатите од јавната дискусија и текст на предлогот на амандманите на Уставот.

3. Предлог на амандмани на Уставот

Член 205

Текстот на предлогот на амандманите на Уставот со образложението и извештајот за резултатите од јавната дискусија, претседателот на Собранието го доставува до пратениците и до претседателот на Републиката и до Владата, кога не се предлагачи на текстот на предлогот на амандманите.

Член 206

На текстот на предлогот на амандманите на Уставот секој пратеник, работно тело и Владата, може да поднесат амандмани, најдоцна осум дена пред седницата на Собранието на која ќе се усвојуваат амандманите на Уставот.

Член 207

По текстот на предлогот на амандманите на Уставот се води општ претрес и претрес по текстот.

Собранието се изјаснува одделно за секој амандман на текстот на предлогот на амандманите на Уставот, со мнозинство гласови од вкупниот број пратеници.

Собранието со мнозинство гласови од вкупниот број на пратеници го утврдува предлогот на секој амандман одделно и Предлогот на амандманите во целина.

4. Донесување и прогласување на амандманите на Уставот

Член 208

Амандманите за измена на Уставот се донесуваат со двотретинско мнозинство гласови од вкупниот број пратеници.

Одлука за измена на Преамбулата, членовите за локалната самоуправа, членот 131, која било одредба што се однесува на правата на припадниците на заедниците, вклучувајќи ги особено членовите 7, 8, 9, 19, 48, 56, 69, 77, 78, 86, 104 и 109, како и одлука за додавање која било нова одредба која се однесува на предметот на тие одредби и тие членови, ќе биде потребно двотретинско мнозинство гласови од вкупниот број пратеници во кое мора да има мнозинство гласови од вкупниот број пратеници кои припаѓаат на заедниците што не се мнозинство во Република Македонија.

Член 209

Собранието донесува одлука за прогласување на амандманите на Уставот со двотретинско мнозинство гласови од вкупниот број пратеници.

Кога се врши измена на Преамбулата и членовите од Уставот наведени во Амандманот XVIII на Уставот на Република Македонија, Собранието донесува одлука за прогласување на амандманите со двотретинско мнозинство гласови од вкупниот број пратеници во кое мора да има мнозинство гласови од вкупниот број пратеници кои припаѓаат на заедниците што не се мнозинство во Република Македонија.

XII. ПРЕДЛОГ ЗА ПОКРЕНУВАЊЕ ПОСТАПКА ЗА УТВРДУВАЊЕ ОДГОВОРНОСТ НА ПРЕТСЕДАТЕЛОТ НА РЕПУБЛИКАТА

Член 210

Предлог за покренување постапка за утврдување одговорност на претседателот на Републиката, можат да поднесат најмалку 30 пратеници.

Предлогот од ставот 1 на овој член се поднесува писмено со образложение за причините заради кои се смета дека претседателот на Републиката ги прекршил Уставот и законите во вршењето на своите права и должности.

Предлогот од ставот 1 на овој член, претседателот на Собранието веднаш го доставува до пратениците и до претседателот на Републиката. Претседателот на Собранието свикува седница најрано осум, а најдоцна 15 дена од денот на поднесувањето на предлогот.

Член 211

Пред одлучувањето по предлогот од ставот 1 на член 210 од овој деловник, Собранието основа комисија за оценување на основаноста на предлогот и определува рок во кој комисијата е должна до Собранието да поднесе извештај. Рокот не може да биде подолг од 15 дена од денот на основањето на Комисијата.

Комисијата има претседател и десет члена, кои на предлог од Комисијата за прашања на изборите и именувањата ги избира Собранието.

Член 212

Претседателот на Собранието, веднаш го известува претседателот на Републиката за основањето на комисијата од членот 211 на овој деловник.

Претседателот на Републиката може до Комисијата да достави писмено изјаснување за наодите од предлогот за покренување постапка за утврдување на одговорност.

Член 213

Извештајот од Комисијата, претседателот на Собранието веднаш го доставува до пратениците и до претседателот на Републиката.

Член 214

По предлогот од ставот 1 на член 210 од овој деловник и по извештајот на Комисијата, Собранието води претрес.

Право да го образложи предлогот има еден од пратениците што го поднеле предлогот.

Право да го образложи извештајот на Комисијата има претседателот или член на Комисијата.

Претседателот на Републиката може писмено или усно на седницата да се изјасни по наодите од предлогот и по извештајот на Комисијата.

Член 215

Собранието утврдува предлог за покренување постапка за утврдување одговорност на претседателот на Републиката, со двотретинско мнозинство гласови од вкупниот број пратеници.

Предлогот со кој Собранието покренува постапка за утврдување одговорност на претседателот на Републиката содржи образложение

за причините заради кои се покренува постапка, опис и докази за дејствијата со кои претседателот на Републиката ги прекршил Уставот и законите во вршењето на своите права и должности.

Предлогот од ставот 2 на овој член, претседателот на Собранието веднаш го доставува до Уставниот суд на Република Македонија и до претседателот на Републиката.

XIII. ОДНОСИ СО ВЛАДАТА

Член 216

Владата во Собранието ја претставува претседателот на Владата.

Претставниците што Владата ги определила во Собранието и во работните тела, учествуваат во работата на Собранието и на работните тела и ги изнесуваат ставовите на Владата.

Член 217

Поверениците што Владата ги определила присуствуваат на седницата на работното тело и даваат известувања и објаснувања за прашањата од дневниот ред.

Член 218

Собранието врши политичка контрола и надзор над Владата на начин и по постапка утврдени со Уставот и со овој деловник.

1. Прашање за доверба на Владата

Член 219

Прашање за доверба на Владата можат да постават најмалку 20 пратеници.

Прашањето за доверба на Владата се поднесува во писмена форма и мора да биде образложено.

Прашање за доверба на Владата може да постави и претседателот на Владата во писмена форма или усно на седницата на Собранието.

Прашањето за доверба на Владата, претседателот на Собранието веднаш го доставува до пратениците, Владата и претседателот на Републиката, а кога прашањето за доверба на Владата, претседателот на Владата го поставува усно на седницата на Собранието, претседателот на Собранието веднаш го известува претседателот на Републиката.

Прашањето за доверба на Владата може да се повлече, до почетокот на седницата на Собранието.

Член 220

За поставеното прашање за доверба на Владата, претседателот на Собранието свикува седница по истекот на три дена од денот на поставувањето на прашањето за доверба на Владата.

Рокот од ставот 1 на овој член, почнува да тече наредниот ден од денот на поставувањето на прашањето за доверба на Владата.

Член 221

Собранието гласа за недоверба на Владата по истекот на три дена од денот на поставувањето на прашањето за доверба.

Во случај кога прашањето за доверба на Владата го поставува претседателот на Владата усно на седницата на Собранието, Собранието гласа за доверба на Владата на истата седница.

Претседателот на Владата и пред гласањето има право да му се обрати на Собранието.

Член 222

Ако на Владата ѝ е изгласана недоверба, претседателот на Владата до Собранието поднесува оставка.

За изгласаната недоверба на Владата и за поднесената оставка, претседателот на Собранието веднаш го известува претседателот на Републиката.

2. Оставка на Владата

Член 223

Владата, претседателот на Владата или член на Владата можат

да поднесат оставка.

Оставката на Владата и на претседателот на Владата, се поднесува до претседателот на Собранието во писмена форма и може да се образложи.

Оставката на членот на Владата до претседателот на Собранието се поднесува преку претседателот на Владата.

Оставката на Владата или на претседателот на Владата, претседателот на Собранието веднаш ја доставува до пратениците и до претседателот на Републиката.

Оставката на членот на Владата, претседателот на Собранието веднаш ја доставува до пратениците.

Член 224

Собранието на првата наредна седница, без претрес, констатира дека на претседателот на Владата, на Владата или на членот на Владата, мандатот им престанува на денот на одржувањето на седницата

3. Разрешување.

Член 225

Предлогот за разрешување на членот на Владата, претседателот на Владата го поднесува во писмена форма до претседателот на Собранието и може да го образложи.

По предлогот за разрешување на членот на Владата, Собранието одлучува на првата наредна седница, без претрес.

По предлогот за разрешување, Собранието може да одлучи да отвори претрес. Предлог да се отвори претрес може да поднесе пратеничка група или најмалку петмина пратеници.

Членот на Владата за кого е поднесен предлог за разрешување може да се изјаснува по предлогот, во траење од 15 минути.

Член 226

Предлогот на претседателот на Владата за разрешување на повеќе од една третина од членовите на Владата од првобитниот сос-

тав, со предлогот за нов состав на Владата, се доставува до претседателот на Собранието.

За предлогот од ставот 1 на овој член, Собранието одлучува на првата наредна седница како за избор на нова Влада.

XIV. МЕЃУНАРОДНА СОРАБОТКА НА СОБРАНИЕТО

Член 227

Собранието на Република Македонија, за остварување на меѓународната соработка, основа постојани делегации во меѓународните парламентарни собранија, чијшто член, односно придружен член е Собранието, пратенички групи за соработка со други парламенти, а може да основа и мешовити работни тела со други парламенти, меѓународни парламентарни организации и институции, повремени делегации и други облици за соработка.

Делегациите, работните тела, пратеничките групи за соработка, мешовитите работни тела и пратениците, за остварената меѓународна активност поднесуваат извештај до претседателот на Собранието, кој го доставува до пратениците, а по потреба и до други државни органи и институции.

Член 228

Планирањето на меѓународната соработка на Собранието се остварува во рамките на календарските активности на организациите и институциите во кои членува или со кои соработува Собранието, како и врз основа на изразените и усогласени интереси за билатерална соработка.

XV. ЈАВНОСТ ВО РАБОТАТА НА СОБРАНИЕТО

Член 229

Собранието обезбедува информирање на јавноста за работата на Собранието и на работните тела, како и на постојаните делегации во меѓународните организации.

Член 230

Заинтересираните граѓани можат да присуствуваат на седниците на Собранието во согласност со прописите за внатрешниот ред на Собранието.

Член 231

Претставниците на средствата за јавно информирање, во согласност со прописите за внатрешниот ред на Собранието, можат да присуствуваат на седниците на Собранието и на седниците на работните тела заради известување на јавноста за нивната работа.

Собранието може да работи без присуство на јавноста, ако тоа го предложат претседателот на Собранието, Владата или најмалку 20 пратеници. По предлогот Собранието одлучува без претрес, со мнозинство гласови од вкупниот број пратеници.

Работното тело може да работи без присуство на јавноста ако тоа го предложат претседателот на телото, претставник на Владата или најмалку една третина од членовите на работното тело. По предлогот работното тело одлучува без претрес со мнозинство од вкупниот број членови на работното тело.

Член 232

На претставниците на средствата за јавно информирање им се ставаат на располагање актите што ги разгледува и донесува Собранието, информативните и документационите материјали за прашањата што се разгледуваат во Собранието и во работните тела, извештаите за работата на работните тела и записниците од седниците, освен ако Собранието, односно работното тело одлучило одделно прашање да се разгледува без присуство на претставниците на средствата за јавно информирање.

Член 233

Начинот на остварување на правата, должностите и одговорноста на претставниците на средствата за јавно информирање во Собранието, се уредува со акт што го донесува претседателот на Собранието.

Член 234

Собранието и надлежните работни тела можат да одлучат нацртот, односно предлогот на законот или на друг општ акт кој се претресува во Собранието, а кој е од посебен интерес за јавноста, да се објави преку печатот или во посебна публикација.

Член 235

Собранието и работните тела можат да одлучат, заради известување на јавноста за работата на Собранието, да се даде соопштение за средствата за јавно информирање.

Соопштението за средствата за јавно информирање се дава, особено по седницата на Собранието или на работното тело што е одржана без присуство на јавноста, односно без присуство на претставници на средствата за јавно информирање, како и во други случаи кога за тоа ќе одлучи Собранието или работното тело.

Текстот на соопштението се утврдува на седницата на Собранието односно на работното тело.

Член 236

Конференција за печатот во врска со работата на Собранието се одржува кога за тоа ќе одлучи Собранието, претседателот на Собранието односно работното тело или шефот на делегацијата која престојувала во странство, кои определуваат и претставник кој ќе ја одржи конференцијата за печатот.

Член 237

Заради известување за својата работа, Собранието издава гласило и други публикации.

Гласилото се доставува до сите пратеници во Собранието, Владата и средствата за јавно информирање.

XVI. СЛУЖБА НА СОБРАНИЕТО

Член 238

Стручните и другите работи за потребите на Собранието, работните тела и пратениците ги врши Службата на Собранието (Служба).

Организацијата, задачите и работата на Службата се утврдува со акт во согласност со одредбите на закон и со овој деловник.

Со Службата раководи генералниот секретар на Собранието.

Член 239

Одржувањето на редот во зградата на Собранието и во просториите во кои работи Собранието го обезбедува посебна служба.

Овластените службени лица на органите на државната управа не можат, без одобрение од претседателот на Собранието да имаат пристап во просториите од ставот 1 на овој член, ниту да преземаат мерки спрема пратениците, работниците во Службата и спрема други граѓани.

Носењето оружје во зградата на Собранието е дозволено само на лицата овластени за одржување на редот во зградата на Собранието.

XVII. ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 240

Со влегувањето во сила на овој деловник престанува да важи Деловникот на Собранието на СРМ (вСлужбен весник на СРМг број 37/75, 15/78, 13/82, 15/82, 14/86, 51/88 и 46/89) и Привремениот деловник на Собранието на СРМ (вСлужбен весник на СРМг број 3/91).

Член 241

Овој деловник влегува во сила со денот на објавувањето во вСлужбен весник на Република Македонијаг.

СОБРАНИЕ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Број 07-2880/1
15 јули 2002 година
Скопје

**ПРЕТСЕДАТЕЛ
НА СОБРАНИЕТО НА
РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
Стојан Андов**

СОДРЖИНА

ПРЕДГОВОР	3
I. ОПШТИ ОДРЕДБИ	5
II. КОНСТИТУИРАЊЕ НА СОБРАНИЕТО	6
1.Конститутивната седница на Собранието и верификација на мандатот на пратениците.....	6
2.Избор на Комисијата за прашања на изборите и именувањата.....	9
3.Избор на претседател и потпретседател на С о б р а н и е - то.....	9
III. ПРАВА И ДОЛЖНОСТИ НА ПРАТЕНИЦИТЕ	11
1.Присуство на седница и учество во работата на Собранието.....	11
2.Пратенички групи.....	12
3.Право на информирање на пратениците и обезбедување услови за вршење на функцијата пратеник.....	13
4.Пратенички прашања.....	14
5.Интерпелација.....	16
6.Чување на тајна.....	17
7.Имунитет на пратеници.....	18
8.Престанок и одземање на мандатот на пратениците.....	19
IV. ПРЕТСЕДАТЕЛ, ПОТПРЕТСЕДАТЕЛИ И ГЕНЕРАЛЕН СЕКРЕТАР НА СОБРАНИЕТО	20
1.Претседател на Собранието.....	20
2.Потпретседатели на Собранието.....	21
3.Генерален секретар на Собранието.....	22
V. СЕДНИЦА НА СОБРАНИЕТО	23
1.Свикување на седница и предлагање на дневен ред.....	23
2.Претседавање на седницата.....	24
3.Присуство и учество во работата на седницата.....	24
4.Тек на седницата.....	25
5.Говори.....	28
6.Одржување на редот.....	29
7.Одлучување.....	30

8. Гласање.....	31
9. Записник и стенографски белешки.....	33
VI. ИЗБОРИ, ИМЕНУВАЊА, ОСТАВКИ И РАЗРЕШУВАЊА.....	34
1. Избор на работни тела на Собранието.....	34
2. Избор на Влада.....	34
3. Избори и именувања на носители на јавни и други функции.....	36
4. Оставки.....	36
5. Разрешувања.....	37
VII. ДАВАЊЕ СВЕЧЕНА ИЗЈАВА.....	37
VIII. РАБОТНИ ТЕЛА НА СОБРАНИЕТО.....	37
IX. ПРОГРАМИРАЊЕ НА РАБОТАТА НА СОБРАНИЕТО.....	42
X. ДОНЕСУВАЊЕ НА ЗАКОНИ И ДРУГИ ПРОПИСИ.....	42
1. Предлог за донесување на закон.....	42
1.1. Поведување на постапка.....	42
1.2. Содржина на предлогот за донесување на закон.....	43
1.3. Поднесување и упатување на предлогот за донесување на закон.....	44
1.4. Разгледување на предлогот за донесување на закон во работните тела.....	45
1.5. Разгледување на предлогот за донесување на закон во Законодавно-правната комисија.....	46
1.6. Претрес по предлог за донесување на закон на седница на Собранието.....	46
2. Нацрт на закон.....	48
3. Предлог на закон.....	50
4. Мнозинство потребно за донесување на закони.....	51
5. Амандмани.....	51
6. Скратување на роковите во постапката за донесување на закон.....	53
7. Итна постапка за донесување на закон.....	54
8. Потпишување и објавување на актите.....	55
9. Автентично толкување на закон.....	56
10. Постапка за утврдување пречистен текст на закон.....	57
11. Постапка за донесување на Буџет на Република Македонија и завршната сметка на Буџетот.....	57
12. Постапка за претресување и донесување на Деловникот на Собранието, на други прописи и општи акти и материјали.....	58

12.1 Деловник на Собранието.....	58
12.2.Декларации, резолуции, одлуки и препораки.....	58
12.3.Претресување на анализи, извештаи, информации и други материјали.....	59
13. Потврдување и давање согласност на статути и други општи акти.....	59
14. Постапка за ратификација на меѓународни договори.....	60
15. Постапка за претресување на иницијатива за предлагање за донесување закон, за распишување референдум, и за поднесување предлог за пристапување кон измена на Уставот на Република Македонија.....	61
XI. ПОСТАПКА ЗА ИЗМЕНА НА УСТАВОТ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА.....	62
1.Предлог за пристапување кон измена на Уставот.....	62
2.Нацрт на амандмани на Уставот.....	63
3.Предлог на амандмани на Уставот.....	63
4.Донесување и прогласување на амандманите на Уставот.....	64
XII. ПРЕДЛОГ ЗА ПОКРЕНУВАЊЕ ПОСТАПКА ЗА УТВРДУВАЊЕ ОДГОВОРНОСТ НА ПРЕТСЕДАТЕЛОТ НА РЕПУБЛИКАТА.....	65
XIII. ОДНОСИ СО ВЛАДАТА.....	66
1.Прашање за доверба на Владата.....	67
2.Оставка на Владата.....	68
3.Разрешување.....	69
XIV. МЕЃУНАРОДНА СОРАБОТКА НА СОБРАНИЕТО.....	69
XV. ЈАВНОСТ ВО РАБОТАТА НА СОБРАНИЕТО.....	70
XVI. СЛУЖБА НА СОБРАНИЕТО.....	72
XVII. ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ.....	73